

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av beskattningslagen, lagen om förskottsuppbörd, 17 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift och 159 § mervärdeskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att beskattningslagen, lagen om förskottsuppbörd, mervärdeskattelagen och lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift ändras. De föreslagna ändringarna är i huvudsak sådana tekniska och administrativa ändringar som inte är beroende av varandra.

De ändringar av i huvudsak teknisk natur som föreslagits i skattetagarnas ombudssystem skapar samtidigt förutsättningar för utvecklande av ett smidigt ombudssystem som bygger på att ombuden skall ha uppdraget som huvudsyssla. Det föreslås att stadgandena om kostnaderna för beskattningen ändras av budgettekniska orsaker och att stadgandena om skattebyråns lokalkostnader ändras analogt med ändringarna av skatteförvaltningens organisation. Lokalkostnaderna skall fördelas mellan de olika skattetagarna på samma sätt som andra kostnader för beskattningen.

Skattestyrelsens möjligheter att begränsa den skattskyldiges anmälningsskyldighet utvidgas till att gälla även vissa avdrag. Det föreslås att i beskattningslagen och lagen om förskottsuppbörd skall stadgas om avgifter för uppgifter för beskattningen som fås från andra myndigheter.

Samtidigt får skattestyrelsen rätt att meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som fås från andra myndigheter.

Det föreslås att det skall stadgas i lag om offentligheten hos beskattningsvärdena för vissa värdepapper. Enligt förslaget skall i lagen om förskottsuppbörd stadgas om dataöverföring för förskottsuppbörd och beskattning mellan skatteförvaltningen samt arbetsgivare och utbetalare av pensioner och andra förmåner.

Stadgandena om delfående i lagen om förskottsuppbörd föreslås bli ändrade så att delgivning av ett sådant beslut till den skattskyldiges fördel som gäller förskottsuppbörd kan ske utan mottagningsbevis. Det föreslås att de ändringar som befolkningsdatalagen och lagen om hemkommun förutsätter i fråga om hemkommun vid årsskiftet skall beaktas även i beskattningslagen. Dessutom innehåller propositionen vissa andra förslag som gör beskattningsförfarandet klarare och förvaltningen smidigare.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1995. Stadgandena om hemkommun vid årsskiftet avses bli tillämpade redan vid verkställandet av beskattningen för skatteår 1994.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Förslag som gäller skattetagarnas ombudssystem

Nuläge

När det gäller den direkta beskattningen

stadgas om de ombud som bevakar skattetagarnas intressen i beskattningslagen (482/58) och när det gäller den indirekta beskattningen i mervärdeskattelagen (1501/93). Ombud för skattetagarna är enligt beskattningslagen de stats- och kommunalombud som förordnats till skatterättelsenämnderna, de beskattningsombud som länsskatteverket förordnat och de prövningsombud som bevakar skattetagarnas

intressen i länsrätten. Beskattningsombuden i länskatteverken har en omfattande befogenhet även i fråga om andra skatter än sådana som avses i beskattninglagen. Befogenheten framgår särskilt av behöriga stadganden. Enligt mervärdesskattelagen bevakar de statsombud som finns i länskatteverken skattetagarnas intressen.

Om befogenheten för skattetagarnas ombud stadgas särskilt i behöriga stadganden om ändringssökande. Även länskatteverket, kommunstyrelsen, folkpensionsanstalten, församlingarna och skattestyrelsen kan föra skattetagarnas talan enligt vad som särskilt stadgas om detta.

Bland skattetagarnas ombud finns både sådana som har uppdraget som huvudsyssla och sådana som har uppdraget som bisyssla. Största delen av ombuden har uppdraget som bisyssla. Skattetagarnas ombud bevakar skattetagarnas intressen bl.a. genom att anföra besvär på skattetagarnas vägnar och genom att avge bemötanden på skattskyldigas besvär. De stats- och kommunalombud som förordnats till skatterättelsenämnderna har dessutom rätt att närvara vid rättelsenämndernas sammanträden och där delta i diskussionen.

Länskatteverket förordnar skatterättelsenämndens statsombud och behörig kommunstyrelse förordnar kommunalombudet. En och samma person kan vara både stats- och kommunalombud. Länskatteverket förordnar beskattningsombudet och skattestyrelsen förordnar prövningsombudet och statsombudet för mervärdesbeskattningen. För ombuden förordnas också ett behövligt antal suppleanter.

Föreslagna ändringar

Beslutsfattandeorganisationen inom den direkta beskattningen ändrades genom en lag om ändring av beskattninglagen som trädde i kraft den 1 januari 1994 (963/93) så, att skattebyrån till alla delar verkställer beskattningen och så, att skatterättelsenämnden i varje skattedistrikt är den första instansen vid ändringssökande. Stadgandena om skattetagarnas ombud ändrades härvid inte i enlighet med reformen. Därför föreslås att de ändringar som i huvudsak beror på den genomförda reformen av beslutsfattande organisationen görs i ombudssystemet. Utvecklingen av ombudssystemet är till övriga delar föremål för tilläggsutredning i skattestyrelsen.

Eftersom skattebyrån verkställer beskattningen och eftersom det numera finns en skatterättelsenämnd i varje skattedistrikt föreslås att även stats- och kommunalombuden förordnas till skattedistriktet. Ändringen inverkar inte på ombudens ställning och befogenhet men den beskriver ombudets ställning i beslutsfattandeorganisationen på ett bättre sätt än för närvarande. Kommunalombudet skall alltså ha befogenhet endast i ärenden som gäller den kommun, vars kommunstyrelse har förordnat honom.

Det är meningen att ombudssystemet inom skatteförvaltningen skall utvecklas så att de av skatteförvaltningens tjänstemän som har uppdraget som huvudsyssla allt oftare skall fungera som skattetagarnas ombud och bevaka statens intressen. Detta motsvarar bl.a. de åsikter som kommissionen för utvecklande av rättssäkerheten vid beskattningen har framfört (kommittébetänkande 1992:7). Det föreslås att stadgandena om ombud som bevakar statens intressen tekniskt skall ändras på detta sätt.

Skatterättelsenämnden är den första instansen vid ändringssökande. Den verkställer inte längre beskattningen. Både den skattskyldige och skattetagarnas ombud kan söka ändring hos nämnden och därför är ombudets rätt att närvara vid nämndens sammanträden inte längre befogad. Medborgarnas tilltro till att skatterättelsenämndens verksamhet är rättvis som första instans vid sökande av ändring kan äventyras om skattetagarnas ombud, men inte den skattskyldige, kan närvara vid sammanträdena. I princip strider ombudets närvaro vid sammanträdet även mot de allmänna förvaltningsrättsliga principerna vid behandlingen av sådana ärenden där ombudet på skattetagarens vägnar har framställt ett yrkande på att beskattningen skall rättas. Av de orsaker som framförts ovan och för att uppnå ett tvåparts-förhållande i skatterättelsenämnden och för att trygga en jämlik behandling av ärendet i nämnden föreslås att rätten för skattetagarnas ombud att närvara vid skatterättelsenämndens sammanträden skall slopas.

Länskatteverket förordnar de ombud som bevakar statens intressen med undantag för prövningsombudet och statsombudet för mervärdesbeskattningen. I enlighet med de allmänna principerna för utvecklande av förvaltningen föreslås att även dessa skall förordnas av länskatteverket.

För att göra ombudssystemet smidigare och

effektivare föreslås att samma ombud skall kunna bevaka skattetagarens intressen under hela den tid som ärendet behandlas i olika skeden av ändringssökandet. En sådan person som tidigare har fungerat som stats-, kommunal- eller beskattningsombud kan därigenom fungera som prövningsombud. Även detta förslag stöder det mål att främst sådana som bevakar skattetagarnas intressen med uppdraget som huvudsyssla skall fungera som ombud för skattetagarna.

Om en person med uppdraget som huvudsyssla fungerar både som stats- och kommunalombud delas kostnaderna för ombudsverksamheten enligt gällande stadganden jämt mellan kommunen och staten. Eftersom målet är att utöka antalet ombud som bevakar statens intressen med uppdraget som huvudsyssla föreslås att länskatteverket och kommunen sinsemellan skall komma överens om fördelningen av kostnaderna. Detta ökar förfarandets smidighet.

Dessutom föreslås att vissa andra, närmast tekniska, ändringar företas i ombudssystemet.

1.2. Förslag som gäller fördelningen av kostnaderna för beskattningen och skattebyråns förläggning

1.2.1. Kostnaderna för beskattningen

Kostnader för beskattningen är enligt 136 § beskattningsslagen sådana skatteförvaltningsutgifter som fastställts i den ordinarie statsbudgeten och rättats på grundval av bokslutet för föregående år. Dessa utgifter beräknas enligt principen med nettobudgetering. Det föreslås att ordalydelsen i stadgandet moderniseras. Enligt förslaget skall vid beräkningen av utgifterna för beskattningen dessutom beaktas även de utgifter för skatteförvaltningen som har finansierats andra anslag i statsbudgeten än anslagen för skatteförvaltningen. Detta stadgande är nödvändigt för att budgettekniska orsaker inte skall inverka på storleken på kostnaderna. Enligt förslaget skall bl.a. de mervärdesskattekostnader som beror på skatteförvaltningens verksamhet anses som kostnader för beskattningen. Dessa kostnader har inte längre 1994 räknats till utgifterna för skatteförvaltningen och deras andel av dessa utgifter uppgår till ca 5 %. I och med ändringen motsvarar sättet att räkna ut kostnaderna för

beskattningen i fråga om omsättnings- och mervärdesskatteutgifterna situationen före 1994.

1.2.2. Skattebyråernas lokalkostnader

Den kommun, på vars område skattebyrån finns, anskaffar och upprätthåller lokalen för skattebyrån om staten inte åtagit sig att dra försorg därom. Kostnaderna för lokalen delas jämt mellan den kommun där skattebyrån är belägen och staten. Om skattebyrån är belägen utom skattedistriktet anskaffas och upprätthålls lokalen av staten och de till skattedistriktet hörande kommunerna betalar gemensamt hälften av lokalens kostnader i förhållande till antalet mantalsskrivna invånare.

Lokalkostnaderna för skattebyråer som fungerar som resultatenheter för länskatteverket delas för närvarande enligt de grunder som nämns i 135 § beskattningsslagen mellan staten och kommunen beroende på var skattebyrån är belägen och på vem som anskaffar och upprätthåller lokalen. Däremot ingår lokalkostnaderna för länskatteverkets övriga resultatenheter i de kostnader för beskattningen som avses i 136 § beskattningsslagen.

Fördelningen av skattebyråns lokalkostnader mellan skattetagarna på ett sätt som skiljer sig från fördelningen av övriga kostnader för beskattningen är oändamålsenligt med tanke på förvaltningen och ger upphov till bokföringsmässiga specialarrangemang. Fördelningen av kostnaderna försvåras även av att skattebyråerna kan finnas i lokaler som ordnats på flera olika sätt såsom i statliga ämbetshus, fastighetsaktiebolag, lokaler som ägs av kommunerna och lokaler som hyrs av privatpersoner. I länskatteverken av ny typ är det inte heller i övrigt befogat att på olika grunder särskilja lokalkostnaderna för olika resultatenheter inom samma ämbetsverk. Skatteförvaltningen övergick till resultatbudgetering och resultatstyrning vid ingången av 1993. Samtidigt övergick anskaffningen av ämbetsverkens lokaler och kostnaderna för dem till ett marknadsbaserat system. Det är förenligt med målen för resultatstyrningen att skatteförvaltningen själv anskaffar skattebyråns lokaler på det smidigaste och förmånligaste sättet. Till följd av sammanslagningen av skattedistriktet har skattebyråernas förvaltningsorter koncentrerats till regionala centralorter. Om grunderna för

fördelningen av lokalkostnaderna inte ändras försätts de kommuner där det finns en skattebyrå i en sämre ställning än andra kommuner i skattedistriktet.

Av de orsaker som anförts ovan föreslås att särställningen hos skattebyråns lokalkostnader skall slopas, varvid lokalkostnaderna fördelas mellan skattetagarna på samma sätt som andra kostnader för beskattningen.

1.2.3. Skattebyråns förläggning

Enligt 5 § beskattningsskyddslagen bestämmer skattestyrelsen om skattebyråns förläggning. Det finns inga stadganden på lag- eller förordningsnivå om bestämmande av länsskatteverkets förvaltningsort eller förläggningen av länsskatteverkets övriga enheter. Enligt de allmänna principerna för utvecklande av förvaltningen har länsskatteverket till denna del beslutande-rätt.

Det är ändamålsenligt att länsskatteverket bestämmer om skattebyråns förläggning på motsvarande sätt som det bestämmer om förläggningen av länsskatteverkets övriga enheter. Det föreslås att stadgandet ändras i enlighet med detta så att befogenheten att besluta om förläggningen överförs från skattestyrelsen till länsskatteverket. Samtidigt hänvisar man till det ovan nämnda förslaget att slopa särställningen hos skattebyråns lokalkostnader och till motiveringarna i detta sammanhang.

1.3. Förslag som gäller begränsning av anmälningsskyldigheten

1.3.1. Allmänt om anmälningsskyldigheten

Beskattningen baserar sig på en omfattande anmälningsskyldighet. Den skattskyldige skall genom skattedeklarationen anmäla sin skattepliktiga inkomst och förmögenhet och de avdrag som skall göras från dessa. Om anmälningsskyldigheten stadgas närmare i beskattningsförordningen (530/59). Skattestyrelsen kan enligt 33 § beskattningsskyddslagen begränsa skyldigheten att deklarerat inkomster och förmögenhet. Skattestyrelsen har begränsat skyldigheten i sådana fall då uppgifterna i fråga fås täckande, tillförlitligt och på ett sätt som sparar kostnader från någon annan än den skattskyldige. Begränsningen av anmälningsskyldigheten

förutsätter att utbetalaren av prestationen eller någon annan som har uppgifterna i fråga i sin besittning förpliktas att tillstålla skattestyrelsen de uppgifter som berörs av begränsningen av anmälningsskyldigheten. Samtidigt har ställningen för den anmälningsskyldige förbättrats eftersom antalet uppgifter som skall deklarerat har kunnat minskas.

1.3.2. Begränsning av anmälningsskyldigheten i fråga om uppgifter som gäller avdrag

Det föreslås att skattestyrelsens befogenhet att begränsa anmälningsskyldigheten skall utvidgas så att den även gäller avdrag. Den föreslagna ändringen är principiell och betydande eftersom också uppgifter om avdrag kunde ligga till grund för beskattningen utan att den skattskyldige yrkar på avdrag. I detta skede är det meningen att begränsa anmälningsskyldigheten i fråga om arbetsmarknadsorganisationernas medlemsavgifter och i fråga om frivilliga pensionsförsäkringspremier. I anslutning till detta föreslås att ett stadgande fogas till beskattningsskyddslagen enligt vilket arbetsmarknadsorganisationerna och pensionsförsäkringsanstalterna skall anmäla avgifternas belopp till skatteförvaltningen.

Syftet med förslaget är att minska kostnaderna för behandlingen av särskilt enskilda kunders skattedeklarationer, att lätta upp beskattningsförfarandet och underlätta anmälningsskyldigheten för den skattskyldige genom att utnyttja moderna dataöverföringsmetoder. Den föreslagna ändringen gör det i fortsättningen möjligt att t.ex. överföra uppgifterna om ränteavdrag maskinellt till skatteförvaltningen. Den skattskyldige kan på motsvarande sätt befrias från anmälningsskyldigheten.

Det föreslås även att ett stadgande fogas till beskattningsskyddslagen enligt vilket folkpensionsanstalten och pensionskyddscentralen skall tillstålla skatteförvaltningen de uppgifter som behövs för beviljande av invalidavdrag. Genom att foga stadgandet till lagen fastställs nuvarande läge.

1.3.3. Skyldigheten för myndigheter och andra parter att tillstålla uppgifter till grund för beskattningen

Anmälningsskyldigheten har i betydande

grad kunnat begränsas även på så sätt att olika myndigheter har förpliktigats att tillstålla skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter.

Enligt förslaget skall det till denna del centrala stadgandet i 44 § beskattninglagen förtydligas, moderniseras och förenhetligas i fråga om ordalydelsen. De föreslagna ändringarna är närmast av teknisk natur. Skattestyrelsens befogenhet att bestämma om innehållet i de uppgifter som skall tillställas gör det möjligt att smidigt ändra uppgifternas omfång till att motsvara rådande organisation för registrering av uppgifterna.

Av utbetalare av pensioner och därmed jämförbara prestationer får skattestyrelsen för närvarande sådana uppgifter om den uppskattade storleken på pensionsinkomsten eller prestationen, typen av pension och tiden för utbetalning som behövs vid beräkningen av innehållningsprocenten. Erhållet av uppgifter baserar sig på bruket mellan skattestyrelsen och pensionsutbetalarna. Det finns inga stadganden om saken i lag. Det föreslås att ett stadgande fogas till lagen om förskottsuppbörd enligt vilket utbetalare av pensioner och därmed jämförbara utbetalare skall, i enlighet med vad skattestyrelsen bestämmer, tillstålla skatteförvaltningen behövliga uppgifter för beräkning av innehållningsprocenten. Genom att man fogar till detta stadgande befästs nuvarande läge.

1.3.4. Avgifter för uppgifter som fås av myndigheter och från andra håll

Förutom av de skattskyldiga får skatteförvaltningen även i stor utsträckning uppgifter som behövs för beskattningen av andra anmälningsskyldiga. Enligt lag skall den skattskyldige tillstålla uppgifterna utan avgift.

Uppgifter som fås direkt från utbetalare av pensioner och andra förmåner används i allmänhet som sådana som grund för beskattningen. Skatteförvaltningen får för beskattningen dessutom kontroll- och stöduppgifter av olika myndigheter, t.ex. med stöd av 44 § beskattninglagen av befolkningsregistercentralen, lantmäteriförvaltningen och kommunerna. Dessa uppgifter utlämnas i regel i form av massutlämnande. Skatteförvaltningen får även kontroll- eller övervakningsuppgifter från andra håll, t.ex. kontrolluppgifter om gjorda

värdepappersaffärer från värdepappersförmedlare. Uppgifterna som gäller dessa inkomster används inte direkt som grund för beskattningen.

Det föreslås att stadganden om skatteförvaltningens rätt att få ovan beskrivna uppgifter utan avgift fogas till beskattninglagen och lagen om förskottsskatt. Om det är fråga om en offentlig myndighet ersätter skatteförvaltningen dock de direkta kostnader som åsamkas av dataöverföringen. Det är befogat att uppgifterna skall vara gratis speciellt med tanke på att skatteförvaltningen i vilket fall som helst får uppgifterna gratis av den skattskyldige och å andra sidan med tanke på att myndigheterna i fråga samlar in dessa uppgifter i alla fall för egna behov. Det är nödvändigt att uppgifterna är gratis även för att skatteförvaltningen även i fortsättningen skall kunna begränsa anmälningsskyldigheten utan att detta ger upphov till betydande merkostnader för skatteförvaltningen.

Skatteförvaltningen betalar inte någon ersättning för de egentliga uppgifterna, insamlingen eller upprätthållandet av dem. Däremot betalas ersättning för de tilläggskostnader som utlämnandet av uppgifterna ger upphov till, dvs. kostnader för överföring, behandling mm. Ersättningen av kostnaderna skall gälla sådana fall då de uppgifter som fås från myndigheten används som komplement i beskattningen, dvs. som uppgifter av samma typ som kontrolluppgifterna. Ersättningsskyldigheten skall däremot inte gälla sådana fall där myndigheten t.ex. i egenskap av arbetsgivare är skyldig att för beskattningen tillstålla skatteförvaltningen på lag baserade uppgifter om inkomst och förskottsinnehållning. Dessa uppgifter är alltså inte sådana här avsedda omfattande uppgifter som utlämnas i form av massutlämnande och i fråga om vilka kostnaderna för utlämnandet ersätts.

1.4. Förslag som gäller offentligheten hos och utlämnande av beskattningsuppgifter

1.4.1. Offentligheten hos beskattningsvärdena för vissa aktier och andelar

Med stöd av 132 och 133 §§ beskattningsslagen skall uppgifter som gäller den skattskyldiges ekonomiska ställning hemlighållas. Även bl.a. beskattningsvärdena för aktier och andelar

skall om de gäller ett skattskyldigt aktiebolags eller andelslags ekonomiska ställning hemlighållas om inte något särskilt stadgas om deras offentlighet. Från skyldigheten att hemlighålla uppgifter i beskattningslagen kan man avvika genom lag. Varken i gällande förmögenhetsskattelag eller någon annanstans i lagstiftningen finns stadganden om offentliggörande av eller offentligheten hos nämnda beskattningsvärden. Skatteförvaltningen har årligen offentliggjort beskattningsvärdena för offentligt noterade aktier i enlighet med de stadganden som gällde före 1993. Bruket i fråga om beskattningsvärdena för andra aktier har varit brokigt.

Enligt 26 § förmögenhetsskattelagen (1537/92) som trädde i kraft vid ingången av 1993 fastställer skattestyrelsen beskattningsvärdet för offentligt noterade aktier dvs. beskattningsvärdet för aktier i ett börsbolag och avtalsmarknadsbolag som avses i värdepappersmarknadslagen. Vid behov fastställer skattestyrelsen även beskattningsvärdet för andra värdepapper. Beskattningsvärdet för sådana andra aktier och andelar som avses i 27—29 §§ förmögenhetsskattelagen, såsom affärsaktier samt bostadsaktier och -andelar, beräknas vid länsskatteverket.

Det föreslås att ett uttryckligt stadgande om beskattningsvärdenas offentlighet fogas till beskattningslagen. Beskattningsvärdena för offentligt noterade aktier, andra aktier, bostadsaktier och -andelar samt andelar i andelslag skall vara offentliga. Den föreslagna ändringen gör å ena sidan det nuvarande bruket klarare och utvidgar å andra sidan offentligheten till att omfatta andra beskattningsvärden än beskattningsvärdena för offentligt noterade aktiebolags aktier. En bred offentlighet för beskattningsvärdena är nödvändig särskilt för att trygga tillgången till uppgifter som bygger på delägarskapsställningen hos bolagets aktieägare. Samtidigt skapas förutsättningar för uppfyllande av anmälningsskyldigheten i fråga om tillgångar. Offentligheten skulle även underlätta t.ex. verksamheten för banker och andra som sköter förvaring av värdepapper för den skattskyldiges räkning och som på detta sätt smidigt får beskattningsvärdena. Offentligheten hos beskattningsvärdena motiveras dessutom med att en del av de uppgifter på basis av vilka beskattningsvärdena räknas ut även i övrigt är offentliga och kan fås från handelsregistret.

1.4.2. Överföring av bestämmelse om förskotts-innehållning till den som verkställer förskottsinnehållningen

Enligt gällande lag antecknas en bestämmelse om förskottsinnehållning i skattekortet eller överförs, enligt föreskrifter som meddelas av skattestyrelsen, direkt till arbetsgivaren eller annan utbetalare som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning.

Skattestyrelsen överför uppgifter om förskottsinnehållning för allmänt skattskyldiga direkt till utbetalare av försäkrings- och skadeersättningar samt förmåner inom utkomstskyddet för arbetslösa. Förfarandet baserar sig på 13 § lagen om förskottsuppbörd och skattestyrelsens beslut om sätten för och storleken av förskottsinnehållning som årligen meddelas med stöd av 11, 12 och 13 §§ lagen om förskottsuppbörd. Folkpensionsanstalten använder uppgifterna vid betalning av arbetslöshetsdagpenningar och dagpenningar enligt sjukförsäkringslagen, arbetslöshetskassorna vid betalning av arbetslöshetsdagpenningar och försäkringsbolagen vid betalning av dagpenningar enligt olycksfallsförsäkringslagen och trafikförsäkringslagen.

På basis av de uppgifter som skattestyrelsen får från utbetalare av pensioner och därmed jämförbara prestationer fastställer den de skattskyldigas innehållningsprocenter. Uppgifter om innehållningsprocenten tillställs utbetalaren av pensioner och andra prestationer. Detta system tillämpas av nästan alla utbetalare av pensioner och andra prestationer.

Dataombudsmannen har den 19 januari 1993 föreslagit för skattestyrelsen att stadgandet i 13 § lagen om förskottsuppbörd med det snaraste bör ändras. Dataombudsmannen anser att stadgandet kan tolkas på olika sätt och anser att det inte uppfyller kraven enligt personregisterlagen eller Europaråds konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (Sop.S 36/92). Enligt dataombudsmannen ger stadgandet inte rätt att lämna ut skatteuppgifter om hela landets skattskyldiga.

Att direkt lämna ut uppgifterna i skattekortet till utbetalare av ersättningar och förmåner är i praktiken nödvändigt eftersom det årligen sker miljontals betalningar där uppgifter om förskottsinnehållningen behövs. Uppgifterna gäller bl.a. sådana som får arbetslöshetsdagpenning eller dagpenning enligt sjukförsäk-

ringslagen. En manuell överföring av uppgifterna skulle ge upphov till avsevärt mera arbete för den skattskyldige, för utbetalare av ersättningar och förmåner samt för skatteförvaltningen. Överföringen av uppgifterna i maskinläsbar form går snabbt. Folkpensionsanstalten och försäkringsbolagen har inte med nuvarande resurser förutsättningar att verkställa förskottsinnehållning utan maskinläsbar överföring av uppgifterna.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att stadgandena om utlämnande av uppgifter i lagen om förskottsuppbörd preciseras. Dessutom föreslås att det skall stadgas att uppgifterna utlämnas endast om användningen och skyddet av uppgifterna har ordnats på det sätt som förutsätts i personregisterlagen och förutsett att de som erhåller uppgifterna hemlighåller dem.

1.5. Ändring av centralskattenämndens sammansättning

Enligt gällande lagstiftning meddelar centralskattenämnden bindande förhandsbesked i frågor som berör den stats- eller kommunal-skatt som skall påföras skattskyldig, innehållning eller erläggande av förskott, mervärdes-skatt, fastighetsskatt, källskatt på ränteinkomster och stämpelskatt. Om centralskattenämndens sammansättning stadgas i 70 § beskattning-lagen. Enligt denna paragraf har central-skattenämnden en ordförande och åtta ledamöter som förordnas av statsrådet för perioder av fem år. Mandatperioden för central-skattenämndens nuvarande ledamöter slutar vid utgången av 1994.

Vid finansministeriet bereds en revidering av stadgandena som gäller förfarandet med förhandsbesked. För att bereda ärendet har en arbetsgrupp tillsatts som har tid till våren 1995. När arbetet har blivit klart är det meningen att behövliga propositioner med förslag till ändringar skall överlätas till riksdagen. I detta sammanhang utvärderas även behovet av att ändra stadgandena om centralskattenämnden.

Det är dock nödvändigt att till en del modernisera stadgandena redan innan nämndens nya mandatperiod. Det föreslås att kompetenskraven för ordföranden i centralskatte-nämnden görs modernare och smidigare. Samtidigt föreslås att mandatperioden för central-

skattenämndens ledamöter skall förkortas i enlighet med det allmänna bruket, dvs. från nuvarande fem år till tre år.

1.6. Övriga förslag

Stadgandena om en skattskyldigs hemkommun föreslås bli ändrade så att de motsvarar stadgandena i lagen om hemkommun (201/94) och befolkningsdatalagen (507/93). Det föreslås att stadganden om förbud mot anförande av besvär över skattebyråns beslut om tiden för inlämnande av skattedeklarationen och över en kommunal myndighets beslut om skattelättnad skall fogas till lagen. Besvärsrätten har i dessa situationer inte någon praktisk betydelse och bibehållande av besvärsrätten kan inte motiveras med rättssäkerhetssynpunkter. Det föreslås att ett stadgande fogas till lagen som gör det möjligt att ta i bruk titeln skattedirektör i en större omfattning i länskatteverken. För att göra behandlingen smidigare och snabbare föreslås att tiden för lämnande av uppgifter som behövs för beräkning av beskattningsvärden och för fastställande av fastighetsskatten skall tidigare läggas med två månader. Dessutom föreslås att en del andra, främst tekniska ändringar görs i beskattning-lagen.

Det föreslås att ett stadgande skall fogas till lagen om förskottsuppbörd enligt vilket ett sådant beslut av skattebyrån som är till fördel för den skattskyldige kan delges utan mottagningsbevis. Den föreslagna ändringen försämrar inte den skattskyldiges rättssäkerhet men den sparar kostnader och motsvarar samtidigt delvis nuvarande praxis.

2. Propositionens administrativa och ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna är i huvudsak administrativa och tekniska till sin natur. När ändringarna genomförs blir verkställandet av beskattningen och de administrativa förfarandena smidigare.

Lokalkostnaderna

År 1993 uppgick skattebyråernas lokalkostnader till 40,4 milj. mk varav kommunerna betalade hälften och staten andra hälften.

Statens andel av skattebyråernas lokalkostnader uppgick således till 20,2 milj. mk. Kostnaderna för de lokaler som byggnadsförvaltningen besitter beräknas stiga eftersom byggnadsstyrelsen började uppbara hyror till marknadspris vid ingången av 1994. Å andra sidan förhindrar rationaliseringsåtgärderna inom förvaltningen och övergången till anskaffande av lokaler på basis av konkurrens att kostnaderna ökar.

I och med att särställningen hos lokalkostnaderna slopas ökar statens kalkylerade utgiftsandel med ca 2,5 milj. mk. Det är dock sannolikt att rationaliseringsåtgärderna inom förvaltningen och övergången till marknadsprissättning resulterar i att statens totala kostnader inte stiger.

Kommunernas relativa andel av lokalkostnaderna sjunker från 50 % till den andel om 30,8 % som nämns i 136 § beskattninglagen, dvs. från 20,2 milj. mk till ca 12,4 milj. mk. Förhållandet mellan kommunerna ändras så att även de kommuner där det varken för närvarande eller i framtiden finns någon skattebyrå, skall delta i lokalkostnaderna. På motsvarande sätt minskar den relativa kostnadsandelen för sådana kommuner i vilka det finns en skattebyrå. Enligt nuvarande stadganden deltar folkpensionsanstalten och den evangelisk-lutherska kyrkan inte alls i lokalkostnaderna. Ändringsförslaget innebär att deras kostnadsandelar, beräknade enligt kostnaderna för 1993, skulle vara 3,4 milj. mk för folkpensionsanstalten och 1,9 milj. mk för församlingarna.

Tabellen nedan innehåller de nuvarande kostnaderna och verkningarna av ändringsförslaget beräknade enligt kostnadsuppgifterna för 1993 (milj. mk).

Skattetagare	För närvarande	Förslag	Andel %
Staten	20,2	22,7	56,1
Kommunerna	20,2	12,4	30,8
Folkpensionsanstalten	0,0	3,4	8,4
Församlingarna	0,0	1,9	4,7
Sammanlagt	40,4	40,4	100,0

Kostnader för dataöverföring

Uppgifter från andra myndigheter som behövs för verkställandet av beskattningen fås för närvarande i regel utan avgift. I och med nettobudgeteringen och den nya lagen om grunder för avgifter till staten har dock antalet

avgifter även ökat i verksamheten mellan ämbetsverken. Befolkningsregistercentralen, patent- och registerstyrelsen, lantmäteriverket, justitieministeriet och kommunerna, som registrerar klientuppgifter och olika fastighetsuppgifter, är för närvarande de viktigaste myndigheterna som producerar uppgifter som behövs vid verkställandet av beskattningen. De årliga kostnaderna för dataöverföringen av fastighetsuppgifter har preliminärt uppskattats till 500 000—700 000 mk. Kostnaderna i anslutning till skattegranskningsverksamheten uppgår till ca 50 000 mk per år. Dessutom begärs ofta utredningar av olika myndigheter i anslutning till skattegranskning.

Övriga kostnader

Kostnadsinbesparingar uppstår då förfarandena förenklas. Det är dock svårt att uppskatta storleken på dem. Till exempel den föreslagna tekniska överföringen av uppgifter om arbetsmarknadsorganisationernas medlemsavgifter och om pensionsförsäkringspremierna skulle i framtiden på ett betydande sätt minska både skatteförvaltningens arbete och den skattskyldiges anmälningsskyldighet. Sloandet av rätten för skattetagarnas ombud att närvara vid skatterättelsenämndens sammanträden leder till att sammanträdesarvodena minskar och därigenom sjunker kostnaderna. Även sloandet av förfarandet med mottagningsbevis på det sätt som föreslagits leder till att kostnaderna för förvaltningen sjunker. De föreslagna ändringarna innebär att kostnaderna sjunker även i och med att verksamhetsbetingelserna för skatteförvaltningen förbättras.

Övriga verkningar

Den mest betydande av propositionens verkningar i fråga om organisationen är överföringen av befogenheten att bestämma om skattebyråns förläggning till beskattningens regionalförvaltning. Förslaget motsvarar till denna del de allmänna principer för utvecklande av förvaltningen som ministerutskottet för utvecklande av förvaltningen har fastställt den 17 juni 1993. Enligt dessa principer skall befogenheten överföras från central nivå till regionalförvaltningen.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i finansministeriet som tjänsteuppdrag utgående från skattestyrel-

sens förslag. Under beredningen har bl.a. justitieministeriet, datasekretessbyrån samt representanter för skattetagarna kontaktats.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Beskattningslagen

5 § 2 och 3 mom. Enligt paragrafens 2 mom. finns en skattebyrå i varje skattedistrikt. Skattestyrelsen bestämmer om skattebyråns förläggning efter att ha hört länsstyrelsen och kommunstyrelserna. Det föreslås att stadgandena om bestämmande av skattebyråns förläggning slopas i paragrafen. Avsikten är att befogenheten skall överföras från skattestyrelsen till den myndighet inom regionalförvaltningen som ansvarar för verksamheten, dvs. till länsstatteverket. Länsstatteverket bestämmer för närvarande om förläggningen av länsstatteverket och dess övriga resultatenheter med undantag för skattebyråerna. Stadgandet på lagnivå om att kommunerna skall höras har speciellt varit förknippat med särställningen hos skattebyråns lokalkostnader. Eftersom det föreslås att stadgandena om lokalkostnadernas särställning slopas i 135 § är det därmed förknippade stadgandet om att kommunerna skall höras inte längre nödvändigt och därför föreslås att det skall slopas. Behöriga kommuner skall dock vid sidan av andra även i fortsättningen höras vid beredningen av ärendet. Kommunerna kan då själva besluta om vilken kommunal myndighet som ger ett eventuellt utlåtande.

Till följd av det som anförts ovan föreslås att nuvarande 2 och 3 mom. i strukturellt avseende slås samman till ett nytt 2 mom. I det nya momentet finns ett likadant stadgande som för närvarande om att det finns en skattebyrå i varje skattedistrikt och att skattedistriktets skattedirektör är chef för skattebyrån. Samtidigt kan 3 mom. upphävas.

8 §. I paragrafen stadgas bl.a. om ordföranden i skatterättelsenämnden och om tidpunkten för val av medlemmarna och vice ordföranden.

Enligt paragrafens 1 mom. är ”någon annan av länsstatteverket förordnad tjänsteman vid skattebyrån” ordförande i skatterättelsenämnd-

en vid förhinder för skattedirektören för skattedistriktet. Enligt förslaget skall det citerade uttrycket ersättas med uttrycket ”någon annan av länsstatteverket förordnad tjänsteman vid skatteförvaltningen”. Detta gör nämndens verksamhet smidigare vid förhinder för den ordinarie ordföranden.

Paragrafens 4 mom. gäller tidpunkten för förordnande av de medlemmar som kommunfullmäktige valt. Eftersom det är nämnden och inte längre kommunfullmäktige som enligt gällande 3 mom. utser vice ordföranden föreslås att hänvisningen i 4 mom. om tidpunkten för förordnande av vice ordföranden skall slopas som föråldrad.

11 §. I paragrafen ingår stadganden om stats- och kommunalombud. På grund av revideringen av förfarandet vid rättelse av beskattningen föreslås att ett ombud inte längre skall förordnas till nämnden utan i stället för varje skattedistrikt. Till följd av detta är stadgandet om förordnade av ombud vid sektioner i nuvarande 2 mom. onödigt och det föreslås bli slopat. Enligt det föreslagna 1 mom. kan en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer förordnas till uppdraget som statsombud. Detta innebär att normerna även skapar tillräckliga förutsättningar för att förordna tjänstemannen att som huvudsyssla sköta uppdraget. Med andra personer avses närmast stats- och kommunalombud som har uppdraget som bisyssla eller kommunalombud som har uppdraget som huvudsyssla. Kommunstyrelsen förordnar för närvarande kommunalombudet att bevaka kommunens intressen och därför kan varje kommun inom skattedistriktet alltså ha ett eget kommunalombud. Enligt förslaget skall det i 1 mom. stadgas om fördelningen av åliggandena i sådana fall då det finns flera stats- och kommunalombud i skattedistriktet. Det till innehållet motsvarande stadgandet i gällande 2 mom. kan samtidigt slopas.

Det föreslås att paragrafens struktur även i

övrigt ändras, varvid bl.a. stadgandena om ett ombud i nuvarande 15 § flyttas till paragrafen. Sakinnehållet i stadgandet ändras inte till andra delar.

12 §. I paragrafen stadgas om skatterättelsenämndens sammanträden. Enligt förslaget skall stats- och kommunalombudet inte längre delta i nämndens sammanträden. Ett ändringsförslag som gäller detta ingår i paragrafens 3 mom. I anslutning till detta föreslås att ombuden inte längre skall få något särskilt meddelande om nämndens sammanträden. Det föreslås att den hänvisning i 1 mom. som gäller detta skall slopas. Enligt förslaget skall dessutom vissa ändringar göras i paragrafens ordalydelse.

13 §. I paragrafen finns stadganden om att behöriga stadganden i lagen om förvaltningsförfarande skall tillämpas i fråga om jäv för nämndens medlemmar. Eftersom specialstadganden saknas i beskattningslagen tillämpas även i övrigt stadgandena om jäv i lagen om förvaltningsförfarande på behandlingen av ett rättelseyrkande i nämnden. Något särskilt hänvisningsstadgande behövs inte. Därför föreslås att den paragraf som hänvisar till lagen om förvaltningsförfarande skall upphävas såsom onödig.

15 §. Det föreslås att paragrafens sakinnehåll skall flyttas till 11 § om stats- och kommunalombud, varvid 15 § kan upphävas.

18 §. I paragrafen finns stadganden om att ett ärende som behandlas av en sektion inom skatterättelsenämnden kan hänskjutas till nämnden för avgörande. Eftersom ombudet inte längre skall delta i nämndens eller sektionens sammanträden föreslås att den hänvisning som gäller stats- och kommunalombud skall slopas på motsvarande sätt som enligt förslaget gällande 12 §.

21 §. I paragrafen stadgas om beskattningsombudet. Det föreslås att en ändring görs i paragrafens 1 mom. som gör det möjligt för ett beskattningsombud att ha uppdraget som huvudsyssla på motsvarande sätt som enligt förslaget gällande 11 §. Paragrafen skall även kompletteras så att det klart framgår av den att beskattningsombudet förordnas att vid länskatteverket bevaka skattetagarnas intresse. Beskattningsombudets befogenhet i egenskap av den som bevakar skattetagarnas intressen vid länskatteverket framgår särskilt av behöriga stadganden, bl.a. av 91 § 2 mom. beskattningslagen, 51 § 3 mom. lagen om förskotts- uppbörd, 17 § lagen om arbetsgivares social-

skyddsavgift och 22 § kreditkattelagen. Efter den föreslagna ändringen är alla stadganden om ombud till sin struktur likartade.

28 §. I paragrafen stadgas om prövningsombudet. Det föreslås att en ändring görs i paragrafens 2 mom. som gör det möjligt för ett prövningsombud att ha uppdraget som huvudsyssla på motsvarande sätt som enligt förslaget gällande 11 och 21 §§. Samtidigt föreslås att ombudet inte längre skall förordnas av skattestyrelsen utan av länskatteverket.

29 §. I paragrafen ingår stadganden om särskilda behörighetsvillkor för prövningsombud. Det nuvarande stadgandet är i sin ursprungliga form från 1958 och det är till denna del föråldrat. I 16 § förordningen om skatteförvaltningen stadgas om behörighetsvillkoren för skatteförvaltningens tjänstemän. Även i lagstiftningen i övrigt minskas antalet stadganden om formella behörighetsvillkor i enlighet med statsrådets beslut om saken. Av de orsaker som anförts ovan föreslås att paragrafen upphävs i beskattningslagen som styr beskattningsförfarandet.

32 §. Paragrafen föreslås bli moderniserad genom att avlägsna den föråldrade hänvisningen om jäv för prövningsombudet. På ombud tillämpas stadgandena om jäv och dess inverkan i lagen om förvaltningsförfarande. Till följd av förslaget kan samma person vid behov fungera som ombud för skattetagarna under hela den tid då samma ärende behandlas i olika skeden av ändringssökandet, vilket minskar mängden av överlappande arbete och effektiviserar skattetagarnas intressebevakning. I praktiken framställer ombudet ett rättelseyrkande, anför besvär eller avger ett bemötande eller egenmäde beroende på i vilket skede behandlingen är. Ombudet deltar inte i beslutsfattandet till följd av yrkandet på ändring i något skede av behandlingen.

34 §. I paragrafens 3 och 4 mom. stadgas om den skattskyldiges hemkommun. I fråga om beskattningen fastställs hemkommunen enligt den hemort som avses i lagen om befolkningsböcker (141/69). Denna lag upphävdes den 1 november 1993 genom befolkningsdatalagen (507/93). Begreppet "hemorten på årets första dag" ersattes då med det nya begreppet "hemorten vid årsskiftet". Till följd av 43 § 3 mom. befolkningsdatalagen kan stadgandet om den hemort vid årsskiftet som avses i lagens 18 § även tillämpas vid verkställande av beskattningen. Därför föreslås att 34 § 3 och 4 mom.

beskattningsslagen moderniseras så att de motsvarar stadgandena om hemort vid årsskiftet i befolkningsdatalagen och lagen om hemkommun. I fråga om beskattningen fastställs hemkommunen vid årsskiftet för en skattskyldig person samt ett samfund, en sammanslutning och en samfällid förmån enligt situationen vid utgången av det föregående skatteåret. Definitionen överensstämmer då i sak med stadgandena i befolkningsdatalagen och lagen om hemkommun.

35 §. Det föreslås att paragrafens 5 mom. ändras så att skattestyrelsen vid sidan av inkomster och förmögenhet även kan begränsa skyldigheten att deklarerat avdrag. Förslaget hör samman med förslaget i 45 § att utvidga den tekniska överföringen av uppgifter till skattemyndigheterna till att gälla även vissa avdrag.

39 §. Det föreslås att ett nytt 2 mom. skall fogas till paragrafen. Enligt detta moment skall grunderna för lägenhetens beskattningsvärde och uppgifter om de ändringar som företagits i fastigheten eller byggnaden tillställas skattebyrån senast den 31 januari det år som följer på skatteåret. Skatteförvaltningen får för närvarande uppgifterna först i april och således tidigarelägger ändringen tillställandet av uppgifterna med ca två månader. Det är nödvändigt att dessa uppgifter fås i så täckande omfattning som möjligt redan i början av det år som följer på skatteåret för att behandlingen av de uppgifter som behövs för beräkning av beskattningsvärdena och för fastställande av fastighetsskatten skall bli smidigare och snabbare.

42 §. Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till lagen. Enligt detta moment får ändring i beslut som gäller tiden för inlämnande av skattedeklaration eller förlängning av den utsatta tiden inte sökas genom besvär. Den skattskyldige kan trots besvärsförbudet ånyo begära förlängning och på detta sätt få ärendet behandlat på nytt. I praktiken har skattemyndigheterna förhållit sig positivt till ansökningar om förlängning om de har motiverats sakligt.

En skattskyldig som har försummat att inlämna skattedeklaration eller att tillställa andra uppgifter inom utsatt tid kan påföras en skatteförhöjning. Eftersom besvärsförbudet endast skall gälla interimistiska åtgärder kan den skattskyldige alltså anföra besvär över skatteförhöjningen. Påföljderna av försummelsen har å andra sidan mildrats så att lagen inte

längre förutsätter att förhöjningen påförs automatiskt såsom tidigare, utan myndigheterna har fått prövningsrätt i ärendet. Dessutom kan den skattskyldige anföra klagomål över myndighetens förfarande om han anser att det kränker hans rätt. Av de orsaker som anförts ovan är det inte med tanke på den skattskyldiges rättssäkerhet nödvändigt att bibehålla den besvärsmöjlighet som avses i paragrafen.

44 §. I paragrafen stadgas om de uppgifter som olika myndigheter skall tillställa skattemyndigheterna. Det föreslås att uttrycken "skattemyndighet" och "skattebyrå" genomgående skall ersättas med uttrycket "skatteförvaltning". Samtidigt föreslås att paragrafens ordalydelse görs klarare och modernare utan att innehållet ändras. Skattestyrelsen ges befogenhet att fastställa vilka uppgifter som skall anses som behövliga uppgifter.

De registermyndigheter som avses i paragrafens 1 mom. är för närvarande i 2 § befolkningsdatalagen avsedda registerbyråer och befolkningsregistercentralen.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 2 mom. utvidgas så att skatteförvaltningen i större omfattning än för närvarande skall få sådana offentliga uppgifter i handelsregistret som behövs för beskattningen. Dessa uppgifter gäller bl.a. inledande av eller upphörande med näring, ändringar i bolagsformen, ändringar under räkenskapsperioden osv. Avsikten är att i allt högre grad övergå till överföring av uppgifter i maskinläsbar form mellan handelsregistermyndigheten och skatteförvaltningen. Den registermyndighet som avses i lagrummet är patent- och registerstyrelsen. Registerbyråerna fungerar för närvarande som lokala myndigheter.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 4 mom. ändras så att de uppgifter som behövs för beskattningen förutom i form av särskilda förteckningar även kan överföras till skatteförvaltningen i form av dataregister. Underrätterna har varje kvartal tillställt skattebyråerna förteckningar med täckande uppgifter om lagfarter. På basis av det föreslagna stadgandet kunde uppgifterna enligt behov överföras i lämpliga delar och även i form av särskilda förfrågningar. Den som tillställer uppgifterna specificeras inte längre i lag. Den statliga myndighet som har uppgifterna i sin besittning tillställer skatteförvaltningen uppgifterna. Det blir då möjligt att erhålla uppgifterna t.ex. ur det riksomfattande fastighetsdatasystemet eller

från någon annan myndighet, t.ex. från lantmäteriförvaltningen, så vitt det är tekniskt ändamålsenligt.

Enligt paragrafens 5 mom. skall anmälningskyldigheten i fråga om uppgifter som gäller fastigheter fastställas så att den gäller uppgifter i stället för handlingar. Sakinnehållet i uppgifterna förändras inte. Fastställandet blir smidigare i sådana situationer då för hand förda register och handlingar ändras till register med olika namn som bearbetas med ett datasystem. Uppgifterna kan även tillställas skatteförvaltningen genom effektiva datalösningar. De uppgifter som avses i stadgandet registreras för närvarande av kommunerna och av de statliga ämbetsverken lantmäteriförvaltningen och miljöministeriet. Dessa förvaltningsenheter skall inte enligt lag vara permanent anmälningskyldiga. Skattestyrelsen kan förpliktiga dem till detta på basis av en befogenhet enligt lag. Härvid kan förpliktelsen begränsas i samarbete med myndigheterna i fråga så att den är ändamålsenlig med beaktande av de uppgifter som myndigheten har i sin besittning och de uppgifter som är nödvändiga med tanke på beskattningen. Om t.ex. modellen för bestämmande av fastigheters beskattningsvärde ändras kan behovet av uppgifter för beskattningen ändras.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 6 mom. moderniseras så att den motsvarar den nya befolkningsdatalagen.

45 §. Det föreslås att ett stadgande fogas till den inledande stycket enligt vilket skattestyrelsen får rätt att förlänga tidsfristen för de kontrolluppgifter som avses i lagrummet i fråga om alla prestationer. Enligt paragrafen skall uppgifterna för närvarande i regel tillställas inom januari. Skattemyndigheten kan inte förlänga denna tidsfrist. Både skattemyndigheterna och de som lämnar ut uppgifterna har ansett att detta är ett missförhållande.

Enligt förslagets 1 mom. 1 punkt skall arbetsmarknadsorganisationerna och arbetslöshetskassorna ge in uppgifter till skatteförvaltningen om de årligen betalda medlemsavgifterna till arbetsmarknadsorganisationerna och avgifterna till arbetslöshetskassorna. Arbetsmarknadsorganisationerna kan till skatteförvaltningen ge in uppgifter om de avgifter som varje medlem betalat eller beloppet av avgifterna i maskinläsbar form. Arbetsmarknadsorganisationen ger särskilt in uppgifter om beloppet av avgifterna för sådana arbetstagare

som betalar medlemsavgiften direkt till arbetsmarknadsorganisationen. De flesta skattskyldiga hör till arbetslöshetskassan genom en arbetsmarknadsorganisation. Arbetslöshetskassan ger uppgifter endast i fråga om sådana personer som betalar medlemsavgiften direkt till kassan.

Enligt den föreslagna 1 mom. 6 punkten skall försäkringsanstalter och andra motsvarande parter som avses i lagrummet ge skatteförvaltningen uppgifter om de pensionsförsäkringspremier som den skattskyldige betalat. Uppgifterna skall omfatta både det totala beloppet av premierna och det avdragbara beloppet grupperade enligt avdragsrätten. De ger även upplysningar om huruvida dylika betalningar är avdragbara eller inte. Uppgifterna ges i de flesta fall in i maskinläsbar form. Senare behöver den skattskyldige själv inte alls yrka på att betalningarna skall dras av. Till en början skall visserligen även den skattskyldige deklarerat de försäkringspremier som han yrkar på att skall dras av. Arbetsgivarna skall alltså meddela de avdragbara beloppen för försäkringar som de betalat.

Det föreslås att i 2 mom. skall stadgas om givande av upplysning om huruvida försäkringspremien är avdragbar eller inte till den skattskyldige, varvid nuvarande 2 mom. blir 3 mom. Samtidigt föreslås att nuvarande 2 mom. ändras så att länsskatteverket kan förlänga tidsfristen i enstaka fall.

45 a §. Det föreslås att en ny 45 a § fogas till lagen enligt vilken de som betalar arbetslöshetspension skall tillstålla skatteförvaltningen sådana uppgifter om pensionstagarna och pensionen som behövs för fastställande av invalidavdrag. Uppgifterna utnyttjas både vid förskottsuppbörden och vid den slutliga beskattningen. Skattestyrelsen får för närvarande uppgifter om invalidpensioner från folkpensionsanstalten och pensionskyddscentralen i maskinläsbar form för fastställande av invalidavdraget, men skatteförvaltningen har ingen på lag baserad rätt att få uppgifterna. De uppgifter som lämnas ut omfattar för närvarande uppgifter som individualiserar pensionstagaren, dvs. namn och personbeteckning, och uppgift om huruvida det är fråga om deltidspension eller full pension.

49 a §. Det föreslås att en ny 49 a § fogas till lagen enligt vilken skatteförvaltningen berättigas att utan avgift få för beskattningen behövliga uppgifter som avses i detta kapitel. Om det

är fråga om omfattande uppgifter som en statlig eller kommunal myndighet besitter och som de lämnar ut i form av ett massutlämnande, ersätter dock skatteförvaltningen dessa myndigheter för utlämnandet av uppgifterna. Förvaltnings- och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokalkostnader ersätts dock inte. Med förvaltningskostnader avses sådana kostnader för ledning av förvaltningsenheten samt kostnader för skötsel av den allmänna förvaltningen, ekonomi- och personalförvaltningen som åsamlas den som lämnar ut uppgifter. Dessa kostnader är inte förknippade med utlämnandet av de uppgifter som behövs för beskattningen. Med kapitalkostnader avses periodiserade omkostnader som den myndighet eller kommun som lämnar ut uppgifter för beskattningen har för den egentliga verksamheten och för räntor på kapital som är bunden till verksamheten. Med lokalkostnader avses kostnader för användning och underhåll av lokaler som den som lämnar ut uppgifter behöver i sin egen verksamhet.

70 § 1 mom. I paragrafens 1 mom. stadgas om centralskattenämndens mandatperiod och sammansättning. Det föreslås att ledamöternas mandatperiod skall förkortas från nuvarande fem år till tre år.

Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så att kompetenskraven för nämndens ordförande görs modernare och smidigare. Enligt förslaget skall ordföranden ha avlagt juris kandidatexamen. Motsvarande kompetenskrav förutsätts av länsrättsdomare enligt 5 § lagen om länsrätter (1021/74). Även övriga uttryck i lagrummet föreslås till vissa delar moderniseras utan att innehållet ändras.

80 b §. Det föreslås att en ny 80 b § fogas till beskattningslagen. Med stöd av denna paragraf är beskattningsvärdena för alla aktier, andelar och andra värdepapper som avses i 26—29 §§ förmögenhetsskattelagen offentliga. Sådana beskattningsvärden för aktier och andelar i andelslag som skattebyråerna fastställer blir offentliga efter att de beräknats vid verkställandet av beskattningen. Sådana beskattningsvärden som skattestyrelsen fastställer blir offentliga när skattestyrelsen beslutat om dem. Förmögenhetsskattelagen förpliktigar inte skattestyrelsen att såsom tidigare särskilt offentliggöra beskattningsvärdena utan detta kan överlämnas åt skattestyrelsens prövning.

Beskattningsvärdena för sådana aktier och

andelar i andelslag som inte fastställs av skattestyrelsen blir offentliga när de blivit klara, dvs. när de beräknats vid länsskatteverket. Dessa beskattningsvärden står via en dataterminal till förfogande för olika enheter vid länsskatteverket, bl.a. för skattebyråerna. För klientservice kan uppgifterna vid behov sammanställas till särskilda förteckningar.

På utlämnandet av uppgifter om beskattningsvärdena tillämpas lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/51). Var och en har rätt att ta del av beskattningsvärdena eller att få uppgifter om dem skriftligen. Beskattningsvärdena finns att tillgå vid länsskatteverket antingen via skattebyråernas dataterminal eller i form av en pappersutskrift. Uppgifter kan även lämnas ut i maskinläsbar form eller utskrivna på papper. För utlämnandet av uppgifter uppbärs en avgift i enlighet med finansministeriets beslut om skatteförvaltningens avgiftsbelagda prestationer (383/94), förutom då det är fråga om utlämnande av uppgifter för ändamål som gäller beskattningen. Uppgifterna kan t.ex. lämnas ut till bankerna utan avgift så att de för kundens räkning kan fylla i de bilagor till skattedeklarationen som gäller värdepapper.

125 §. I paragrafen stadgas om skattelättnad. Om det är fråga om statsskatt eller ett samfunds inkomstskatt fattas beslutet, beroende på storleken på det belopp som befrielsen gäller, antingen av skattestyrelsen eller länsskatteverket. Om skattelättnad i fråga om kommunal-skatt beslutar kommunstyrelsen eller, på grund av ett bemyndigande i reglementet, något annat kommunalt organ. Enligt paragrafens 6 mom. får i beslut om skattelättnad ändring inte sökas genom besvär. Över beslut som fattats av en kommunal myndighet får dock besvär anföras enligt vad som stadgas i 139 § 2 mom. kommunallagen (953/76). Enligt detta lagrum får envar söka ändring i beslut av en kommunal myndighet på den grund, att beslutet kränker hans rätt. En medlem av en kommun får söka ändring i beslut även på den grund, att beslutet tillkommit i oriktig ordning eller överskrider myndighetens befogenhet eller i övrigt är lagstridigt. Över beslut, som endast rör beredning eller verkställighet, får besvär inte anföras.

För närvarande är de beslut om skattelättnad som fattas av kommunerna och av andra skattetagare inte jämlika sinsemellan eftersom det går att anföras besvär över ett beslut som en kommunal myndighet fattat på ovan beskrivna

sätt, medan det inte finns någon besvärsrätt i fråga om beslut som fattats av en statlig myndighet. Den nuvarande situationen är problematisk även med tanke på att endast en medlem i kommunen får anföra besvär över ett beslut som en kommunal myndighet fattat. En begränsning av besvärsrätten på detta sätt enbart till medlemmar i kommunen leder till att sådana skattskyldiga som själva inte är medlemmar av kommunen står utanför besvärsrätten. Inte heller folkpensionsanstalten har besvärsrätt i den egenskap som fastställs i 139 § 2 mom. kommunallagen, trots att en kommunal myndighet beviljat befrielse från folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter.

Enligt det föreslagna 6 mom. skall besvärsförbudet utvidgas till beslut som fattas av en kommunal myndighet med stöd av denna paragraf. Eftersom det i beslut som gäller skattelättnad i sak närmast är fråga om ändamålsenlighetsprövning och eftersom besväret inte i praktiken leder till att beslutet ändras i fråga om själva skattelättnaden försvagar den föreslagna ändringen inte heller den skattskyldiges rättssäkerhet.

135 §. I paragrafens 1 och 2 mom. stadgas om anskaffande och upprätthållande av skattebyråns lokal samt om lokalkostnaderna. Det föreslås att särställningen hos lokalkostnaderna skall slopas varvid lokalkostnaderna fördelas mellan skattetagarna på samma sätt som andra kostnader för beskattningen.

I paragrafens 4 mom. stadgas om fördelningen av avlöningskostnaderna för den gemensamma huvudsysslan som stats- och kommunalombud mellan staten och kommunen i sådana fall då ombudet har tjänsten som kommunalombud som huvudsyssla. Det föreslås att momentet skall ändras så att länskatteverket får rätt att komma överens med kommunen eller kommunerna om hur stor del av utgifterna för det kommunalombud som har uppdraget som huvudsyssla som länskatteverket skall betala till kommunen i sådana fall då kommunalombudet har förordnats att sköta även statsombudets uppgifter. Detta för sin del gör det möjligt för länskatteverken att med beaktande av principerna för resultatstyrning ordna skattetagarnas intressebevakning inom ämbetsdistriktet på det ändamålsenligaste sättet. Något särskilt beslut av finansministeriet om grunderna för fördelningen av kostnaderna och någon bestämmelse av skattestyrelsen om utbetalning behövs inte längre. Eftersom det föreslås att gällande 1 och

2 mom. upphävs såsom onödiga och eftersom 3 mom. redan tidigare har upphävts föreslås att paragrafens struktur samtidigt ändras så att gällande 4 mom. i föreslagen form blir 1 mom.

136 §. I paragrafen stadgas om kostnaderna för beskattningen. Eftersom det inte är meningen att genom enstaka budgettekniska lösningar påverka kostnaderna för beskattningen, föreslås att momentet i fråga ändras så att även de skatteförvaltningsutgifter som har finansierats med andra anslag i statsbudgeten än anslagen för skatteförvaltningen skall beaktas vid beräkningen av kostnaderna. Det föreslås att stadgandet om att ersättningar för portofri returnering skall anses som kostnader för beskattningen samtidigt skall slopas såsom onödigt. Dessa avgifter ingår för närvarande i utgifterna under momentet för skatteförvaltningen i statsbudgeten och dessa utgifter anses som kostnader för beskattningen.

137 §. I paragrafen stadgas om uppbörderna av kostnaderna för beskattningen. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att hänvisningen till 135 § slopas såsom onödig på motsvarande sätt som enligt förslaget om slopandet av särställningen hos skattebyråns lokalkostnader enligt 135 §.

140 §. Det föreslås att beskattningsombudet skall fogas till förteckningen på ombud som avses i paragrafen, varvid alla ombud som bevakar skattetagarnas intressen enligt paragrafen kan beviljas rätt att låta höra vittnen vid en allmän underrätt.

143 §. Enligt paragrafen kan genom förordning för de största skattedistriktens vidkommande nödvändiga avvikelser från stadgandena i denna lag föreskrivas beträffande skattebyrå och skattedirektör. Stadgandet har ingått i beskattningslagen i denna form ända sedan den trädde i kraft vid ingången av 1960. Eftersom föreskrifter om detta vid behov kan meddelas i länskatteverkets arbetsordning med stöd av lagen och förordningen om skatteförvaltningen föreslås att stadgandet slopas såsom föråldrat och onödigt.

Samtidigt föreslås att ett stadgande fogas till lagen som gör det möjligt att ta i bruk titeln skattedirektör i en större omfattning i länskatteverken. Enligt förslaget skall hänvisningarna i lagstiftningen till skattedirektören alltid avse skattedistriktets skattedirektör som är chef för skattebyrån. Titeln skattedirektör kan härvid utöver användningen som tjänstetitel för skattedistriktets skattedirektör även tas i bruk i

fråga om chefer för länsskatteverkets övriga resultatenheter. Vid skatteförvaltningen kan således finnas sådana skattedirektörer för skattdistriktet som är chefer för skattdistriktet samt andra skattedirektörer. Under en övergångsperiod kan titeln skattedirektör även bibehållas som titel för chefer vid de största filialbyråerna till skattebyrån.

144 §. I paragrafen stadgas om förlängning av tiden för inlämnande av skattedeclarationerna. Det stadgas även om samma sak i 39 § 5 mom. Med avseende på sakinnehållet hör stadgandet naturligare samman med detta stadgande och därför föreslås att 144 § skall upphävas som onödigt.

1.2. Lagen om förskottsuppbörd

13 §. Det föreslås att i 1 mom. skall stadgas om att en bestämmelse om förskottsinnehållning skall antecknas i skattekortet eller överföras direkt till arbetsgivarna, utbetalarna av pensioner eller därmed jämförbara utbetalare. Ett direkt utlämnande av uppgifter baserar sig då på lag och inte längre på skattestyrelsens beslut. I paragrafen konstateras uttryckligen att utlämnandet av uppgifter sker utan hinder av sekretesstadgandena. I anslutning till detta föreslås även ändringar nedan i 61 § lagen om förskottsuppbörd. I övrigt motsvarar det föreslagna 1 mom. i huvudsak nuvarande 13 §.

Det föreslås att till det nya 2 mom. skall fogas stadganden om direkt utlämnande av uppgifter som behövs för verkställande av förskottsinnehållning till arbetsgivarna om av dessa med personbeteckning angivna skattskyldiga. Stadgandet motsvarar nuvarande förfarande gällande direkt utlämnande av uppgifter som behövs vid verkställande av förskottsinnehållning till arbetsgivarna. I paragrafen konstateras till vilket ändamål de uppgifter som utlämnas skall användas, vilka uppgifter som skall utlämnas samt att det är fråga om massutlämnande. Uppgifter om förskottsinnehållning kan enligt stadgandet utlämnas en gång per år eller eventuellt oftare.

Enligt förslaget skall i det nya 3 mom. i motsvarighet till nuvarande förfarande stadgas om utlämnande av uppgifter som gäller förskottsinnehållningen till utbetalare av pensioner och därmed jämförbara prestationer. Prestationer som kan jämföras med pensioner är för närvarande de avträdelsevederlag som lant-

bruksföretagarnas pensionsanstalt betalar. Det föreslagna stadgandet motsvarar det ovan i 2 mom. föreslagna stadgandet om utlämnande av uppgifter om förskottsinnehållningen till arbetsgivare. I fråga om pensionstagare utlämnas dock enbart uppgift om innehållningsprocenten. Det föreslagna 3 mom. hör även samman med förslaget nedan i 13 a § om rätten för skattestyrelsen att få uppgifter från pensionsutbetalarna för beräkning av innehållningsprocenten.

På basis av det stadgande som föreslås i 4 mom. kan skattestyrelsen i form av massutlämnande lämna ut bestämmelser om förskottsinnehållningen angående alla skattskyldiga som är allmänt skattskyldiga (innehållningsprocent-er och inkomstgränser). Eftersom man inte på förhand kan identifiera sådana som får skattepliktiga dagpenningar och förmåner skall uppgifterna lämnas ut om alla allmänt skattskyldiga. Sådana uppgifter som skall lämnas ut är identifieringsuppgifter angående skattskyldiga och bestämmelser om förskottsinnehållningen. Såsom identifieringsuppgifter utlämnas den skattskyldiges namn, personbeteckning och beskattningskommun. Av stadgandet framgår således uppgifternas användningsändamål och de uppgifter som utlämnas. Uppgifterna utlämnas till andra än de som annars är skyldiga att verkställa förskottsinnehållning enligt 13 §. Dessa fastställs genom förordning. Av stadgandet framgår dessutom sättet för utlämnande av uppgifter. Uppgifterna har i praktiken utlämnats på magnetband. Uppgifterna utlämnas en gång per år eller eventuellt oftare. Enligt stadgandet förutsätter utlämnandet att användningen och skyddet av uppgifterna har ordnats på det sätt som förutsätts i personregisterlagen (471/87). Närmare stadganden om förfarandet i anslutning till utlämnandet utfärdas genom förordning. Genom förordning kan stadgas om att utlämnandet förutsätter att en utredning om användningen och skyddet av uppgifterna inlämnas till skattestyrelsen.

Enligt 2—4 mom. är skattestyrelsen behörig myndighet för skatteförvaltningen att lämna ut dessa uppgifter.

13 a §. Det föreslås att en ny 13 a § fogas till lagen i vilken det stadgas om att vissa uppgifter som behövs för beräkningen av innehållningsprocenten skall tillställas skatteförvaltningen. De uppgifter som skall lämnas ut är identifieringsuppgifter angående de skattskyldiga och andra uppgifter enligt vad skattestyrelsen be-

stämmer. Om de senast nämnda uppgifterna skall stadgas genom ett beslut av skattestyrelsen som publiceras i författningssamlingen. I och med detta kan uppgifterna smidigt fastställas närmare om stadgandena om beskattning eventuellt ändras. Med identifieringsuppgifter avses uppgifter om namn och personbe-teckning.

14 §. Det föreslås att en ny 14 § fogas till lagen. Med stöd av denna paragraf har skatteförvaltningen rätt att utan avgift få uppgifter som behövs för förskottsuppbörd. Stadgandet motsvarar till innehållet 49 a § beskattning-lagen och även motiveringen är densamma.

51 §. I paragrafens 3 mom. stadgas om besvärsrätten för beskattningsombud samt stats- och kommunalombud. Det föreslås att stadgandet skall moderniseras på grund av att länsskattenämnderna slopats och på grund av den reform av nämndförfarandet och rättelseförfarandet gällande beskattningen som genomfördes vid ingången av 1994. De föreslagna ändringarna är tekniska.

Det föreslås att till 4 mom. skall fogas ett stadgande om delgivning av beslut som gäller förskottsinnehållning och förskottsuppbörd. Enligt förslaget kan ett beslut om förskottsuppbörd där sökandens yrkande i sin helhet har godkänts delges genom att beslutet sänds med posten utan mottagningsbevis. Användningen av mottagningsbevis i dessa situationer ökar det administrativa arbetet och medför kostnader. En skattskyldig vars yrkande i sin helhet godkänns har i allmänhet inte något behov av att anföra besvär. Dessutom kan den skattskyldige kräva ett nytt beslut. Enligt förslaget skall den skattskyldige anses ha fått del av beslutet inom sju dagar efter det beslutet inlämnats till posten för befordran. I beslutet antecknas det datum då det inlämnats till posten för befordran. Om beslutet delges den skattskyldige på något annat sätt t.ex. personligen börjar besvärstiden från den faktiska tidpunkten för delfäendet. Beslutet kan alltjämt delges på annat sätt såsom genom användning av mottagningsbevis. Anteckning av en ändring som gäller förskottsinnehållningen i skattekor-tet är till sin natur ett smidigt förvaltningsförfarande, varvid man inte ens fattar egentliga beslut som kan överklagas om inte den skattskyldige uttryckligen kräver detta, och därför är det inte nödvändigt att i lagen stadga om delgivande av beslut som gäller ett godkännande av ändringen av förskottsinnehållningen.

61 §. Det föreslås att ett nytt 2 mom. skall fogas till lagen med stöd av vilket arbetsgivare, pensionsutbetalare och andra som är skyldiga att verkställa förskottsinnehållning är skyldiga att hemlighålla sådana uppgifter som de erhållit för verkställande av förskottsinnehållning och att inte utnyttja dessa uppgifter. Skyldig-heten att hemlighålla uppgifter omfattar också sådana som är anställda hos dem samt perso-ner som utför uppdrag. Sådana är t.ex. perso-ner som är i tjänst hos företag som säljer datatjänster. Det föreslås att straffstadgandena för andra än tjänstemän och anställda hos offentligträttsliga samfund skall fogas till 3 mom. Straffet fastställs på motsvarande sätt som enligt 124 a § beskattning-lagen. Det nuvarande 2 mom. föreslås samtidigt bli 4 mom. I innehållet av stadgandena om hemlighållande och tystnadsplikt eller straffstadgandena föreslås i detta skede egentligen inte några ändringar. Dessa stadganden avses bli justerade i ett vidare sammanhang samtidigt med motsvarande stadganden i andra lagar.

1.3. Lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

17 §. Det föreslås att paragrafens 1 mom. moderniseras på grund av indragningen av länsskattenämnden. Ändringen motsvarar i tillämpliga delar ändringen av 51 § 3 mom. lagen om förskottsuppbörd.

1.4. Mervärdesskattelagen

159 §. Enligt förslaget skall länsskatteverket, i stället för skattestyrelsen, förordna statsom-budet för mervärdesbeskattningen. Överfö-ring av befogenheten till länsskatteverket motsvarar de allmänna principerna för utvecklande av förvaltningen.

2. Närmare stadganden

De ändringar som denna proposition förut-sätter skall göras i respektive förordningar.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1995. Stadgandet i 51 § 4 mom. lagen om förskottsuppbörd tillämpas för första gången

vid fastställandet av de belopp som uppbärs vid förskottsbetalning som gäller 1995. Stadgandena om hemkommun vid årsskiftet föreslås bli tillämpade redan vid beskattningen för 1994, vilket är nödvändigt för att definitionen av beskattningssort för sammanslutningar och

samfund skall motsvara definitionen av beskattningssorten för fysiska personer skatteåret 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag om ändring av beskattningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 5 § 3 mom., 13, 15, 29 och 144 §§, av dessa lagrum 5 § 3 mom. samt 13 och 144 §§ sådana de lyder i lag av den 19 november 1993 (963/93),

ändras 5 § 2 mom., 8 § 1 och 4 mom., 11 §, 12 § 1 och 3 mom., 18 §, 21 § 1 mom., 28 § 2 mom., 32 §, 34 § 3 och 4 mom., 35 § 5 mom., 44 §, i 45 § 1 mom. det inledande stycket och 6 punkten samt 2 mom., 70 §, 125 § 6 mom., 135 §, 136 § 1 mom., 137 § 1 mom. samt 140 och 143 §§,

av dessa lagrum 5 § 2 mom., 8 § 1 och 4 mom., 12 § 1 och 3 mom. samt 18 § sådana de lyder i nämnda lag av den 19 november 1993, 11 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30 januari 1987 och den 29 december 1988 (74/87 och 1243/88) samt genom nämnda lag av den 19 november 1993, 21 § 1 mom., 34 § 3 och 4 mom. samt i 45 § 1 mom. det inledande stycket och 6 punkten samt 2 mom. sådana de lyder i lag av den 30 december 1992 (1548/92), 28 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 26 juni 1992 (556/92), 35 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 30 april 1982 (313/82), 44 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 21 december 1979 och den 19 februari 1993 (980/79 och 230/93), 70 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 4 juli 1975 (527/75) och delvis ändrad genom nämnda lag av den 29 december 1988, 125 § 6 mom. sådant det lyder i lag av den 6 augusti 1982 (608/82), 135 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 19 november 1993, 136 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 3 december 1982 (876/82), 137 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 december 1978 (1096/78), samt

fogas till 39 §, sådan den lyder ändrad genom lag av den 31 december 1974 (1024/74) samt genom nämnda lagar av den 30 december 1992 och den 19 november 1993, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—5 moment blir 3—6 moment, till 42 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 31 december 1974, ett nytt 4 mom., till 45 § 1 mom. en ny 1 punkt i stället för den 1 punkt som upphävts genom lag av den 11 juni 1993 (515/93) och till 45 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 22 december 1978 och den 24 augusti 1990 (1035/78 och 719/90) samt genom nämnda lagar av den 21 december 1979, den 30 december 1992 och den 19 november 1993, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., samt till lagen nya 45 a, 49 a och 80 b §§ som följer:

5 §

I varje skattedistrikt finns en skattebyrå. Chef för byrån är skattedistriktets skattedirektör.

8 §

Ordförande i skatterättelsenämnden är skattedirektören för skattedistriktet eller, vid förhinder för honom, någon annan av länsskatte-

verket förordnad tjänsteman vid skatteförvaltningen.

Skatterättelsenämndens medlemmar väljs senast under den oktober månad som föregår nämndens mandattid.

11 §

Länsskatteverket förordnar för varje skattedistrikt en eller flera tjänstemän vid skatte-

förvaltningen eller andra personer att som statsombud bevaka statens rätt vid beskattningen. Kommunstyrelsen förordnar för skat- tedistriktet en eller flera personer att som kommunalombud bevaka kommunens, försam- lingarnas och folkpensionsanstaltens rätt vid beskattningen. Fördelningen av åliggandena mellan statsombuden fastställs av länsskatte- verket samt mellan kommunalombuden av kommunstyrelsen.

Stats- och kommunalombud kan vara en och samma person. Skattedirektören samt en vice ordförande, en annan medlem i skatterättelse- nämnden eller en suppleant för dem får inte vara stats- eller kommunalombud.

Förordnande för uppdraget som statsombud kan återkallas av länsskatteverket. Kommun- styrelsen kan återkalla förordnande för upp- draget som kommunalombud.

12 §

Meddelande om skatterättelsenämndens sammanträde skall delges nämndens medlem- mar.

Skatteförvaltningens behöriga tjänstemän samt av skatterättelsenämnden kallade sakkun- niga har rätt att närvara vid nämndens sam- manträde och delta i diskussionen. Stats- och kommunalombuden eller andra obehöriga får inte vara närvarande.

18 §

Ett ärende som behandlas av en sektion inom skatterättelsenämnden skall hänskjutas till nämnden för avgörande, om skatterättelse- nämndens ordförande eller ordföranden eller någon annan medlem i sektionen yrkar det.

21 §

Länsskatteverket förordnar en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer att vid länsskatteverket som beskatt- ningsombud bevaka statens, kommunernas och församlingarnas samt folkpensionsanstaltens rätt vid beskattningen. Om beskattningsombud gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om stats- och kommunalombud.

28 §

Länsskatteverket förordnar till provningsom-

bud en eller flera tjänstemän vid skatte- förvaltningen eller andra personer.

32 §

Om de extra ledamöter som nämns i 30 § gäller vad som stadgas om jäv för ledamöter i länsrätten.

34 §

Som en skattskyldigs hemkommun betraktas den kommun där han vid utgången av det föregående skatteåret skall anses ha haft hem- kommun och bostad där enligt lagen om hemkommun (hemkommun vid årsskiftet). För ett samfund är hemkommunen den kommun där detta vid utgången av det föregående skatteåret hade sin hemort. För en samman- slutning och en samfällid förmån är hemkom- munen den kommun där sammanslutningen eller den samfällida förmånen vid utgången av det föregående skatteåret skall anses ha haft hemort.

Med hemkommun vid årsskiftet jämställs en kommun, i vilken en person som under skat- teåret har flyttat till Finland skall anses ha haft hemkommun och bostad där enligt lagen om hemkommun eller där han först har bosatt sig efter inflyttningen. Hemkommunen för en per- son som har flyttat utomlands anses inte ha förändrats under den tid som han enligt 11 § inkomstskattelagen anses vara bosatt i Finland.

35 §

Skattestyrelsen kan utfärda bestämmelser som begränsar den i 1 mom. stadgade skyldig- heten att deklarerera inkomster, tillgångar och avdrag.

39 §

Ett bostadsaktiebolag, fastighetsaktiebolag, bostadsandelslag eller något annat samfund, vars aktier eller andelar berättigar till besitt- ning av en viss lägenhet i en byggnad som ägs av samfundet, skall senast den 31 januari det år som följer på skatteåret till skattebyrån anmäla grunderna för lägenhetens beskattningsvärde och de ändringar som företagits i fastigheten eller byggnaden.

42 §

I ett beslut som givits med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

44 §

De registermyndigheter som avses i befolkningsdatalagen (507/93) skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen de uppgifter i befolkningsdatasystemet som behövs för beskattningen.

Den registermyndighet eller lokala myndighet som avses i handelsregisterlagen (129/79) skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen de uppgifter i handelsregistret som behövs för beskattningen.

Om tillställande av anmälan rörande överlåtelse av fastighet till skatteförvaltningen stadgas genom förordning.

En statlig myndighet skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om lagfarter på fastigheter, sökandens och fångesmannens namn och hemort, fångets art och datum, överlåtelsepriset samt det värde som åsatts fastigheten och inteckning i den.

En statlig och en kommunal myndighet skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om arealen på fastigheter och andra områden, läge, markanvändningsslag, ägare, planläggning, byggnadsrätt, nyttjandebegränsningar samt ändringar i ovan nämnda uppgifter.

En kommunal myndighet skall till den del uppgifter inte fås ur befolkningsdatasystemet, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter om byggandet på kommunens område samt om där befintliga byggnader och konstruktioner.

45 §

För beskattningen åligger det nedan nämnda myndigheter, personer och samfund att till skatteförvaltningen eller nedan nämnda samfund inom januari eller vid en senare tidpunkt som skattestyrelsen bestämmer för föregående kalenderår och i de fall som avses i 2 punkten vid den tidpunkt som skattestyrelsen bestäm-

mer halvårsvis ge in följande handlingar och uppgifter:

1) en arbetsmarknadsorganisation uppgifter om den medlemsavgift till arbetsmarknadsorganisationen och den avgift till arbetslöshetskassan som den skattskyldige betalat till organisationen under föregående år samt en arbetslöshetskassa uppgifter om sådan av en medlem betald avgift till arbetslöshetskassan som inte fås från en arbetsmarknadsorganisation;

6) försäkringsanstalter, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter samt utländska försäkrings- eller pensionsanstalters representanter eller förmedlare här uppgifter angående det beskattningsbara belopp som har utbetalats på grund av försäkring eller i pension eller understöd samt angående den i 96 § eller 143 § 5 mom. inkomstskattelagen avsedda pensionsförsäkringspremie som den skattskyldige betalat till en ovan avsedd anstalt eller stiftelse eller deras representant eller förmedlare liksom även upplysningar om dylika betalningar är avdragbara eller inte;

En person eller ett samfund som avses i 1 mom. 6 punkten skall dessutom tillställa den skattskyldige upplysningar om den pensionsförsäkringspremie som nämns i lagrummet är avdragbar.

I uppgifter som skall lämnas enligt 1 mom. skall för individualisering av den skattskyldige förutom hans namn även finnas hans personbeteckning eller födelsetid eller affärs- och samfundssignum. Skattestyrelsen kan utfärda närmare föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter enligt denna paragraf eller begränsa denna skyldighet. Länsskatteverket kan förlänga tidsfristen för de uppgifter som skall tillställas det.

45 a §

De som betalar arbetslöshetspension skall, i enlighet med vad skattestyrelsen bestämmer, i form av massutlämnande tillställa skatteförvaltningen sådana uppgifter om pensionstagnarna och pensionen som behövs för beviljande av invalidavdrag.

49 a §

Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få sådana för beskattningen behövliga uppgifter som avses i detta kapitel.

Om någon statlig eller kommunal myndighet

lämnar ut omfattande uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för de utgifter som i genomsnitt åsamkats myndigheten, med undantag för kostnader för den allmänna förvaltningen och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokalkostnader.

70 §

Centralskattenämnden har en ordförande och åtta ledamöter som jämte suppleanter förordnas av statsrådet för perioder av tre år. Av ledamöterna skall en förordnas bland tjänstemännen vid finansministeriet, en bland tjänstemännen vid skattestyrelsen och två bland personer som föreslagits av kommunernas centralorganisationer.

Ordföranden i centralskattenämnden skall ha avlagt juris kandidatexamen. Minst hälften av centralskattenämndens övriga medlemmar skall ha avlagt juris kandidatexamen. Därutöver skall centralskattenämndens alla medlemmar vara förtrogna med skatteärenden och, såvitt möjligt, ha kännedom om olika områden av det ekonomiska livet. Inom centralskattenämnden skall, såvitt möjligt, olika grupper av skattebetalare vara företrädna.

80 b §

Beskattningsvärdena för sådana aktier, andelar och andra värdepapper som avses i 26—29 §§ förmögenhetsskattelagen (1537/92) är offentliga.

125 §

I beslut som givits med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

135 §

Förordnar länsskatteverket någon som innehar en kommunalombudstjänst som huvudsysslå till statsombud i skattedistriktet, kan länsskatteverket till kommunen betala den andel av

kostnaderna som motsvarar statsombudets uppgifter.

136 §

Kostnaderna för beskattningen betalas, med ovan i 135 § nämnda undantag, av staten. Kostnader för beskattningen är sådana skatteförvaltningsutgifter som fastställts i den ordinarie statsbudgeten och justerats på grundval av bokslutet för föregående år. Vid beräkningen av kostnaderna beaktas även de skatteförvaltningsutgifter som har finansierats med andra anslag i statsbudgeten än anslagen för skatteförvaltningen.

137 §

Angående uppörd till staten av kostnadsandelar, som avses i 136 §, stadgas genom förordning.

140 §

Utöver vad som stadgas i någon annan lag kan den myndighet hos vilken ett ärende som omfattas av denna lag är anhängigt bevilja den skattskyldige samt kommunen, kommunal- eller statsombudet, beskattningsombudet, prövningsombudet eller länsskatteverket rätt att låta höra vittnen även vid den allmänna underrätt där detta lämpligen kan ske. Vid vittnesförhör har även andra sakägare rätt att låta höra vittnen.

143 §

Vad som i denna lag eller någon annanstans i lagstiftningen stadgas om skattedirektör avser skattedistriktets skattedirektör, som är chef för skattebyrån.

Denna lag träder i kraft den 19 .

Lagens 34 § 3 och 4 mom. tillämpas redan vid beskattningen för 1994.

2.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59) 13 § och 51 § 3 och 4 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 13 § i lag av den 28 december 1990 (1338/90) samt 51 § 3 mom. i lag av den 10 juli 1979 (610/79) och 4 mom., sådant det lyder i lag av den 11 augusti 1978 (612/78), samt

fogas till lagen en ny 13 a §, en ny 14 § i stället för den 14 § som upphävts genom lag av den 17 december 1982 (964/82) samt till 61 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 8 september 1989 (809/89), nya 2 och 3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 4 mom., som följer:

13 §

En bestämmelse om förskottsinnehållning antecknas i skattekortet eller överförs, utan hinder av sekretesstadgandena, på det sätt som stadgas i 2—4 mom. direkt till arbetsgivaren eller någon annan som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning. Bestämmelsen om förskottsinnehållning skall meddelas den skattskyldige.

Skattestyrelsen kan i form av massutlämnande för verkställande av förskottsinnehållning till arbetsgivarna lämna ut bestämmelser om av dessa angivna skattskyldigas förskottsinnehållning.

Skattestyrelsen kan i form av massutlämnande för verkställande av förskottsinnehållning till utbetalare av pensioner och därmed jämförbara utbetalare lämna ut av dessa angivna skattskyldigas personliga innehållningsprocent.

Skattestyrelsen kan i form av massutlämnande för verkställande av förskottsinnehållning till andra än i 2—3 mom. avsedda, som är skyldiga att verkställa förskottsinnehållning och om vilka stadgas genom förordning, lämna ut identifieringsuppgifter angående skattskyldiga i fråga om alla som är allmänt skattskyldiga samt bestämmelser om förskottsinnehållningen. Uppgifterna kan ges ut förutsatt att användningen och skyddet av uppgifterna har ordnats på det sätt som förutsätts i personregisterlagen (471/87).

13 a §

Utbetalare av pensioner och därmed jämförbara utbetalare skall, i enlighet med vad skattestyrelsen bestämmer, i form av massutlämnande för beräkning av innehållningsprocenten tillstålla skatteförvaltningen identifieringsuppgifter angående sådana som erhåller

pension eller utbetalningar samt andra behövliga uppgifter som skattestyrelsen bestämmer.

14 §

Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få uppgifter för förskottsuppbörd i alla de fall som avses i denna lag.

Om någon statlig eller kommunal myndighet lämnar ut omfattande uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för de kostnader som i genomsnitt åsamkats myndigheten, med undantag för kostnader för den allmänna förvaltningen och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokalkostnader.

51 §

Beskattningsombud har rätt att söka ändring i beslut som länskatteverket utfärdat med stöd av denna lag, med undantag av ovan i 21 § avsett beslut angående registrering. Statsombud och kommunalombud har rätt att söka ändring i beslut som avses i 16 och 45 §§.

Ändring skall sökas skriftligen. Besvärsskriften skall tillställas länskatteverket eller länsrätten inom 30 dagar från delfäendet. Ett sådant beslut om förskottsbetalning som avses i 46 §, genom vilket förskottet har ändrats i enlighet med den skattskyldiges yrkande, anses den skattskyldige ha fått del av inom sju dagar efter det att beslutet inlämnats till posten för befordran. Besvärstiden för statsombud, kommunalombud och beskattningsombud räknas från den dag, då beslutet fattas.

61 §

I 13 § 2—4 mom. lagen om förskottsuppbörd

avsedda arbetsgivare och andra som är skyldiga att verkställa förskottsinnehållning, de som är anställda hos dem samt personer som utför uppdrag är skyldiga att hemlighålla sådana uppgifter som de erhållit om den skattskyldige för verkställande av förskottsinnehållning och att inte utnyttja dessa uppgifter.

Den som i strid med stadgandet i 2 mom. olovligt röjer eller utnyttjar det som han är skyldig att hemlighålla skall för brott mot

sekretesstadgandena i lagen om förskottsuppbörd dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om straff för brott mot tystnadsplikt som begås av en tjänsteman eller offentligt anställd arbetsgivare stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag

om ändring av 17 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 17 § 1 mom. lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/63), sådant detta lagrum lyder i lag av den 14 juni 1985 (461/85), som följer:

17 §

Är vederbörande eller beskattningsombudet missnöjd med länskatteverkets beslut med stöd av denna lag, får han genom besvär söka ändring däri hos länsrätten i det län till vilket den betalningsskyldiges hemkommun hör. Besvären skall tillställas länskatteverket, skatte-

byrån eller länsrätten inom 30 dagar från delfäendet. Beskattningsombudets besvärstid räknas från den dag då beslutet fattades.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag

om ändring av 159 § mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 159 § mervärdesskattelagen (1501/93) av den 30 december 1993 som följer:

159 §

Länskatteverket förordnar för varje länskatteverk en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer att som

statsombud bevaka statens rätt vid beskattningen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 28 oktober 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Finansminister Iiro Viinanen

1.

Lag**om ändring av beskattningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 5 § 3 mom., 13, 15, 29 och 144 §§, av dessa lagrum 5 § 3 mom. samt 13 och 144 §§ sådana de lyder i lag av den 19 november 1993 (963/93),

ändras 5 § 2 mom., 8 § 1 och 4 mom., 11 §, 12 § 1 och 3 mom., 18 §, 21 § 1 mom., 28 § 2 mom., 32 §, 34 § 3 och 4 mom., 35 § 5 mom., 44 §, i 45 § 1 mom. det inledande stycket och 6 punkten samt 2 mom., 70 §, 125 § 6 mom., 135 §, 136 § 1 mom., 137 § 1 mom. samt 140 och 143 §§,

av dessa lagrum 5 § 2 mom., 8 § 1 och 4 mom., 12 § 1 och 3 mom. samt 18 § sådana de lyder i nämnda lag av den 19 november 1993, 11 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30 januari 1987 och den 29 december 1988 (74/87 och 1243/88) samt genom nämnda lag av den 19 november 1993, 21 § 1 mom., 34 § 3 och 4 mom. samt i 45 § 1 mom. det inledande stycket och 6 punkten samt 2 mom. sådana de lyder i lag av den 30 december 1992 (1548/92), 28 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 26 juni 1992 (556/92), 35 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 30 april 1982 (313/82), 44 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 21 december 1979 och den 19 februari 1993 (980/79 och 230/93), 70 § sådan den lyder ändrad genom lag av den 4 juli 1975 (527/75) och delvis ändrad genom nämnda lag av den 29 december 1988, 125 § 6 mom. sådant det lyder i lag av den 6 augusti 1982 (608/82), 135 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 19 november 1993, 136 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 3 december 1982 (876/82), 137 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 december 1978 (1096/78), samt

fogas till 39 §, sådan den lyder ändrad genom lag av den 31 december 1974 (1024/74) samt genom nämnda lagar av den 30 december 1992 och den 19 november 1993, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—5 moment blir 3—6 moment, till 42 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 31 december 1974, ett nytt 4 mom., till 45 § 1 mom. en ny 1 punkt i stället för den 1 punkt som upphävts genom lag av den 11 juni 1993 (515/93) och till 45 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 22 december 1978 och den 24 augusti 1990 (1035/78 och 719/90) samt genom nämnda lagar av den 21 december 1979, den 30 december 1992 och den 19 november 1993, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., samt till lagen nya 45 a, 49 a och 80 b §§ som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

5 §

I varje skattedistrikt finns en skattebyrå, vars förläggning bestäms av skattestyrelsen sedan länsstyrelsen och kommunstyrelserna hörts.

Chef för skattebyrån är skattedistriktets skattedirektör.

8 §

Ordförande i skatterättelsenämnden är skattedirektören för skattedistriktet eller, vid förhinder för honom, någon annan av länskatteverket förordnad tjänsteman vid skattebyrån.

Skatterättelsenämndens medlemmar väljas

I varje skattedistrikt finns en skattebyrå. Chef för byrån är skattedistriktets skattedirektör.

(3 mom. upphävs)

8 §

Ordförande i skatterättelsenämnden är skattedirektören för skattedistriktet eller, vid förhinder för honom, någon annan av länskatteverket förordnad tjänsteman vid skatteförvaltningen.

Skatterättelsenämndens medlemmar väljs se

Gällande lydelse

och nämndens vice ordförande förordnas senast under den oktober månad som föregår nämndens mandattid.

11 §

Länsskatteverket förordnar ett statsombud till skatterättelsenämnden och en suppleant för denne. Kommunstyrelsen förordnar ett kommunalombud och en suppleant för denne. Stats- och kommunalombud kan vara en och samma person. Skattedirektören samt en vice ordförande, annan medlem i skatterättelsenämnden eller en suppleant för dem får inte vara stats- eller kommunalombud.

Är nämnden indelad i sektioner, må vid den förordnas flera stats- och kommunalombud. Fördelningen av åliggandena mellan statsombuden fastställs av länsskatteverket samt mellan kommunalombuden av kommunstyrelsen.

Förordnande för statsombud kan återkallas av länsskatteverket. Kommunstyrelsen kan återkalla förordnande för kommunalombud.

12 §

Meddelande om skatterättelsenämndens sammanträde skall delges, utom nämndens medlemmar, även stats- och kommunalombudet.

Stats- och kommunalombudet samt skattestyrelsens, länsskatteverkets och skattebyråns behöriga tjänstemän samt av nämnden kallade sakkunniga har rätt att närvara vid skatterättelsenämndens sammanträde och delta i diskussionen. Obehöriga får inte vara närvarande.

13 §

I fråga om jäv för ordförande, vice ordförande och annan medlem i skatterättelsenämnden samt för stats- och kommunalombud tillämpas 10 och 11 §§ lagen om förvaltningsförfarande (598/82).

15 §

Statsombud åligger att bevaka statens rätt och kommunalombud att tillvarata kommunens, församlingarnas samt folkpensionsanstaltens rätt.

18 §

Ett ärende som behandlas av en sektion

Föreslagen lydelse

nast under den oktober månad som föregår nämndens mandattid.

11 §

Länsskatteverket förordnar för varje skattedistrikt en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer att som statsombud bevaka statens rätt vid beskattningen. Kommunstyrelsen förordnar för skattedistriktet en eller flera personer att som kommunalombud bevaka kommunens, församlingarnas och folkpensionsanstaltens rätt vid beskattningen. Fördelningen av åliggandena mellan statsombuden fastställs av länsskatteverket samt mellan kommunalombuden av kommunstyrelsen.

Stats- och kommunalombud kan vara en och samma person. Skattedirektören samt en vice ordförande, en annan medlem i skatterättelsenämnden eller en suppleant för dem får inte vara stats- eller kommunalombud.

Förordnande för uppdraget som statsombud kan återkallas av länsskatteverket. Kommunstyrelsen kan återkalla förordnande för uppdraget som kommunalombud.

12 §

Meddelande om skatterättelsenämndens sammanträde skall delges nämndens medlemmar.

Skatteförvaltningens behöriga tjänstemän samt av skatterättelsenämnden kallade sakkunniga har rätt att närvara vid nämndens sammanträde och delta i diskussionen. Stats- och kommunalombuden eller andra obehöriga får inte vara närvarande.

(upphävs)

(upphävs)

18 §

Ett ärende som behandlas av en sektion

Gällande lydelse

inom skatterättelsenämnds sektion skall hänskjutas till nämnden för avgörande, om skatterättelsenämndens ordförande eller ordföranden eller någon annan medlem i sektionen *eller stats- eller kommunalombudet* yrkar det.

21 §

Länsskatteverket förordnar ett eller flera beskattningsombud och suppleanter för dem. Ett beskattningsombud skall bevaka statens, kommunernas och församlingarnas samt folkpensionsanstaltens rätt. Om beskattningsombud gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om stats- och kommunalombud.

Föreslagen lydelse

inom skatterättelsenämnden skall hänskjutas till nämnden för avgörande, om skatterättelsenämndens ordförande eller ordföranden eller någon annan medlem i sektionen yrkar det.

21 §

Länsskatteverket förordnar en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer att vid länsskatteverket som beskattningsombud bevaka statens, kommunernas och församlingarnas samt folkpensionsanstaltens rätt vid beskattningen. Om beskattningsombud gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om stats- och kommunalombud.

28 §

Prövningsombudet och hans suppleanter förordnas av skattestyrelsen.

Länsskatteverket förordnar till prövningsombud en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer.

29 §

Prövningsombudet och hans suppleant bör hava avlagt examen, som berättigar till handhavande av domarämbete, och vara förtogna med skattenämnden.

(upphävs)

32 §

Beträffande jäv för prövningsombudet och i 30 § avsedda extra ledamöter gäller, vad om jäv för länsrättens medlemmar är stadgat.

32 §

Om de extra ledamöter som nämns i 30 § gäller vad som stadgas om jäv för ledamöter i länsrätten.

34 §

Som en skattskyldigs hemkommun betraktas den kommun där han vid årets ingång skall anses ha haft hemort enligt lagen om befolkningsböcker (141/69) (*hemort på årets första dag*). För ett samfund är hemkommunen den kommun där detta vid skatteårets början hade sin hemort. För en sammanslutning och en samfällid förmån är hemkommunen den kommun där sammanslutningen eller den samfällida förmånen vid skatteårets ingång skall anses ha haft hemort.

Med hemkommun vid skatteårets ingång jämställs en kommun i vars hemortsregister en person som under skatteåret har flyttat till Finland skall ha antecknats efter inflyttningen

Som en skattskyldigs hemkommun betraktas den kommun där han vid utgången av det föregående skatteåret skall anses ha haft hemkommun och bostad där enligt lagen om hemkommun (*hemkommun vid årsskiftet*). För ett samfund är hemkommunen den kommun där detta vid utgången av det föregående skatteåret hade sin hemort. För en sammanslutning och en samfällid förmån är hemkommunen den kommun där sammanslutningen eller den samfällida förmånen vid utgången av det föregående skatteåret skall anses ha haft hemort.

Med hemkommun vid årsskiftet jämställs en kommun, i vilken en person som under skatteåret har flyttat till Finland skall anses ha haft hemkommun och bostad där enligt lagen om

Gällande lydelse

eller där han först har bosatt sig efter inflyttningen. Hemkommunen för en person som har flyttat utomlands anses inte ha förändrats under den tid som han enligt 11 § inkomsskattelagen anses vara bosatt i Finland.

Föreslagen lydelse

hemkommun eller där han först har bosatt sig efter inflyttningen. Hemkommunen för en person som har flyttat utomlands anses inte ha förändrats under den tid som han enligt 11 § inkomstskattelagen anses vara bosatt i Finland.

35 §

Skattestyrelsen kan utfärda bestämmelser som begränsar den i 1 mom. stadgade skyldigheten att deklarerera inkomster och tillgångar.

Skattestyrelsen kan utfärda bestämmelser som begränsar den i 1 mom. stadgade skyldigheten att deklarerera inkomster, tillgångar *och avdrag.*

39 §

Ett bostadsaktiebolag, fastighetsaktiebolag, bostadsandelslag eller något annat samfund, vars aktier eller andelar berättigar till besittning av en viss lägenhet i en byggnad som ägs av samfundet, skall senast den 31 januari det år som följer på skatteåret till skattebyrån anmäla grunderna för lägenhetens beskattningsvärde och de ändringar som företagits i fastigheten eller byggnaden.

42 §

I ett beslut som givits med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

44 §

Skattemyndighet har rätt att av myndighet, som för befolkningsböcker, erhålla för beskattningen nödiga uppgifter i enlighet med var i lagen om befolkningsböcker (141/69) är stadgat om lämnande av uppgifter.

Den registermyndighet som avses i handelsregisterlagen (129/79) skall före utgången av januari och juli utan avgift tillstålla skattebyrån uppgifter om de anmälningar som under föregående halvår har gjorts om inledande av eller upphörande med näring.

Om tillställande av anmälan rörande överlåtelse av fastighet till skattebyrån i vederbörande skattedistrikt stadgas genom förordning.

Häradshövding och rådstuvurätt skola inom en månad efter utgången av varje kvartal tillstålla skattebyrån förteckning över beviljade lagfarter, i vilken införts sökandens och hans fångsmans namn och hemort, fångets art och

44 §

De registermyndigheter som avses i befolkningsdatalagen (507/93) skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillstålla skatteförvaltningen de uppgifter i befolkningsdatasystemet som behövs för beskattningen.

Den registermyndighet eller lokala myndighet som avses i handelsregisterlagen (129/79) skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillstålla skatteförvaltningen de uppgifter i handelsregistret som behövs för beskattningen.

Om tillställande av anmälan rörande överlåtelse av fastighet till skatteförvaltningen stadgas genom förordning.

En statlig myndighet skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillstålla skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om lagfarter på fastigheter, sökandens och fångsmannens

Gällande lydelse

datum samt överlåtelsepriset och det värde domstolen åsatt fastigheten.

Skattebyrån skall även, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställas nödvändiga utdrag ur jordregister, skiftes- eller styckningsinstrument vid landmåteriförrättningar, ägobyteshandlingar eller andra beskrivningar och kartor samt uppgifter ur stads tomtbok, ävensom uppgifter rörande stads-, byggnads- och strandplaner samt om ändringar i dessa.

Kommun skall till den del uppgifter ej erhållas från hemortsregistret eller centrala befolkningsregistret, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer tillställa skattebyrån nödiga uppgifter rörande byggandet på kommunens område samt om där befintliga byggnader och konstruktioner.

45 §

För beskattningen åligger det nedan nämnda myndigheter, personer och samfund att till skattemyndigheterna eller nedan nämnda samfund inom januari för föregående kalenderår och i det fall som avses i 2 punkten vid den tidpunkt som skattestyrelsen bestämmer halvårsvis ge in följande handlingar och uppgifter:

6) försäkringsanstalter, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter angående det beskattningsbara belopp som har utbetalats på grund av försäkring eller i pension eller understöd samt till den skattskyldiges upplysningar om pensionsförsäkringspremierna är avdragbara med stöd av 96 § 3 eller 5 mom. inkomstskattelagen eller inte;

Föreslagen lydelse

namn och hemort, fångets art och datum, överlåtelsepriset samt det värde som åsatts fastigheten och in-teckning i den.

En statlig och en kommunal myndighet skall, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om arealen på fastigheter och andra områden, läge, markanvändningsslag, ägare, planläggning, byggnadsrätt, nyttjandebegränsningar samt ändringar i ovan nämnda uppgifter.

En kommunal myndighet skall till den del uppgifter inte fås ur befolkningsdatasystemet, i enlighet med vad skattestyrelsen närmare bestämmer, tillställa skatteförvaltningen för beskattningen behövliga uppgifter om byggandet på kommunens område samt om där befintliga byggnader och konstruktioner.

45 §

För beskattningen åligger det nedan nämnda myndigheter, personer och samfund att till skatteförvaltningen eller nedan nämnda samfund inom januari eller vid en senare tidpunkt som skattestyrelsen bestämmer för föregående kalenderår och i de fall som avses i 2 punkten vid den tidpunkt som skattestyrelsen bestämmer halvårsvis ge in följande handlingar och uppgifter:

1) en arbetsmarknadsorganisation uppgifter om den medlemsavgift till arbetsmarknadsorganisationen och den avgift till arbetslöshetskassan som den skattskyldige betalat till organisationen under föregående år samt en arbetslöshetskassa uppgifter om sådan av en medlem betald avgift till arbetslöshetskassan som inte fås från en arbetsmarknadsorganisation;

6) försäkringsanstalter, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter samt utländska försäkrings- eller pensionsanstalters representanter eller förmedlare här uppgifter angående det beskattningsbara belopp som har utbetalats på grund av försäkring eller i pension eller understöd samt angående den i 96 § eller 143 § 5 mom. inkomstskattelagen avsedda pensionsförsäkringspremie som den skattskyldige betalat till en ovan avsedd anstalt eller stiftelse eller deras representant eller förmedlare liksom även upplysningar om dylika betalningar är avdragbara eller inte;

Gällande lydelse

I uppgifter som skall lämnas enligt 1 mom. skall för individualisering av den skattskyldige förutom hans namn även finnas hans personbeteckning eller födelsetid eller affärs- och samfundssignum. Skattestyrelsen kan utfärda närmare föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter enligt denna paragraf eller begränsa denna skyldighet.

70 §

Centralskattenämnden har en ordförande och åtta ledamöter som jämte suppleanter förordnas av statsrådet för perioder av fem år. Av ledamöterna skall en förordnas bland tjänstemännen i finansministeriet, en bland tjänstemännen i skattestyrelsen och två bland personer som har föreslagits av kommunernas centralorganisationer.

Ordföranden i centralskattenämnden skall ha avlagt examen, som berättigar till handhavande av domarämbete, samt vara förtogen med domarvärv. Minst hälften av centralskattenämndens övriga medlemmar skall ha avlagt

Föreslagen lydelse

En person eller ett samfund som avses i 1 mom. 6 punkten skall dessutom tillställa den skattskyldige upplysningar om den pensionsförsäkringspremie som nämns i lagrummet är avdragbar.

I uppgifter som skall lämnas enligt 1 mom. skall för individualisering av den skattskyldige förutom hans namn även finnas hans personbeteckning eller födelsetid eller affärs- och samfundssignum. Skattestyrelsen kan utfärda närmare föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter enligt denna paragraf eller begränsa denna skyldighet. *Länsskatteverket kan förlänga tidsfristen för de uppgifter som skall tillställas det.*

45 a §

De som betalar arbetslöshetspension skall, i enlighet med vad skattestyrelsen bestämmer, i form av massutlämnande tillställa skatteförvaltningen sådana uppgifter om pensionstagnarna och pensionen som behövs för beviljande av invalidavdrag.

49 a §

Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få sådana för beskattningen behövliga uppgifter som avses i detta kapitel.

Om någon statlig eller kommunal myndighet lämnar ut omfattande uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för de utgifter som i genomsnitt åsamkats myndigheten, med undantag för kostnader för den allmänna förvaltningen och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokal-kostnader.

70 §

Centralskattenämnden har en ordförande och åtta ledamöter som jämte suppleanter förordnas av statsrådet för perioder av tre år. Av ledamöterna skall en förordnas bland tjänstemännen vid finansministeriet, en bland tjänstemännen vid skattestyrelsen och två bland personer som föreslagits av kommunernas centralorganisationer.

Ordföranden i centralskattenämnden skall ha avlagt juris kandidatexamen. Minst hälften av centralskattenämndens övriga medlemmar skall ha avlagt juris kandidatexamen. Därutöver skall centralskattenämndens alla medlemmar

Gällande lydelse

examen, som berättigar till handhavande av domarämbete,. Därjämte skola centralskattenämndens alla medlemmar vara förtrogna med skatteärenden och, såvitt möjligt, äga kännedom om olika områden av det ekonomiska livet. Inom centralskattenämnden skola, såvitt möjligt, olika grupper av skattebetalare vara företrädade.

Föreslagen lydelse

vara förtrogna med skatteärenden och, såvitt möjligt, ha kännedom om olika områden av det ekonomiska livet. Inom centralskattenämnden skall, såvitt möjligt, olika grupper av skattebetalare vara företrädade.

80 b §

Beskattningsvärdena för sådana aktier, andelar och andra värdepapper som avses i 26—29 §§ förmögenhetsskattelagen (1537/92) är offentliga.

125 §

I beslut som givits med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär. *I beslut av kommunal myndighet får ändring dock sökas på det sätt som är stadgat i 139 § 2 mom. kommunallagen (953/76).*

I beslut som givits med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

135 §

Av kommuner, hörande till samma skattedistrikt, skall den, på vars område skattedistriktets skattebyrå befinner sig, anskaffa och upprätthålla för skattebyrån ändamålsenlig lokal, ifall staten icke åtagit sig att draga försorg därom. Kostnaderna för underhåll av lokalen i vilka betald hyra eller hyresvärde inberäknats, delas jämnt mellan staten och ovannämnda kommun.

Är skattebyrån belägen utom skattedistriktet, anskaffas och upprätthålles skattebyråns lokal av staten, och de till skattedistriktet hörande kommunerna erlägga gemensamt hälften av lokalens underhållskostnader, hyresvederlag inberäknat, i förhållande till antalet mantalsskrivna invånare.

Förordnar länsskatteverket någon som innehar en kommunalombudstjänst som huvudsyssla till statsombud i skatterättelsenämnden, kan skattestyrelsen bestämma att länsskatteverket till kommunen skall betala hälften av avlöningen och socialskyddsavgiften för den gemensamma huvudsysslan som stats- och kommunalombud, enligt de grunder som finansministeriet fastställer.

136 §

Kostnaderna för beskattningen betalas, med ovan i 135 § nämnda undantag, av staten.

135 §

Förordnar länsskatteverket någon som innehar en kommunalombudstjänst som huvudsyssla till statsombud i skattedistriktet, kan länsskatteverket till kommunen betala den andel av kostnaderna som motsvarar statsombudets uppgifter.

136 §

Kostnaderna för beskattningen betalas, med ovan i 135 § nämnda undantag, av staten.

Gällande lydelse

Kostnader för beskattningen är sådana skatteförvaltningsutgifter som fastställts i det ordinarie statsförslaget och rättats på grundval av bokslutet för föregående år. Såsom utgifter anses även ersättningar för portofri returnering av skattedeklarationer, men inte driftskostnader för skattebyråernas byggnader.

137 §

Angående uppbörd till staten av kostnadsandelar, som avses i 135 och 136 §§, stadgas genom förordning.

140 §

Utöver vad som stadgas i någon annan lag kan den myndighet hos vilken ett ärende som omfattas av denna lag är anhängigt bevilja den skattskyldige samt kommunen, kommunal- eller statsombudet, prövningsombudet eller länskatteverket rätt att låta höra vittnen även vid den allmänna underrätt där detta lämpligen kan ske. Vid vittnesförhör har även andra sakägare rätt att låta höra vittnen.

143 §

Genom förordning må för de största skattedistriktens vikommande nödigbefunna avvikelser från stadgandena i denna lag föreskrivas beträffande skattebyrå och skattedirektör.

144 §

Finansministeriet har rätt att då synnerliga skäl kräver det förlänga de terminer inom vilka skattedeklaration skall lämnas in till skattebyrån.

Föreslagen lydelse

Kostnader för beskattningen är sådana skatteförvaltningsutgifter som fastställts i *den ordinarie statsbudgeten* och justerats på grundval av bokslutet för föregående år. *Vid beräkningen av kostnaderna beaktas även de skatteförvaltningsutgifter som har finansierats med andra anslag i statsbudgeten än anslagen för skatteförvaltningen.*

137 §

Angående uppbörd till staten av kostnadsandelar, som avses i 136 §, stadgas genom förordning.

140 §

Utöver vad som stadgas i någon annan lag kan den myndighet hos vilken ett ärende som omfattas av denna lag är anhängigt bevilja den skattskyldige samt kommunen, kommunal- eller statsombudet, *beskattningsombudet*, prövningsombudet eller länskatteverket rätt att låta höra vittnen även vid den allmänna underrätt där detta lämpligen kan ske. Vid vittnesförhör har även andra sakägare rätt att låta höra vittnen.

143 §

Vad som i denna lag eller *någon annanstans i lagstiftningen stadgas om skattedirektör avser skattedistriktets skattedirektör, som är chef för skattebyrån.*

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 19 .

Lagens 34 § 3 och 4 mom. tillämpas redan vid beskattningen för 1994.

2.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59) 13 § och 51 § 3 och 4 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 13 § i lag av den 28 december 1990 (1338/90) samt 51 § 3 mom. i lag av den 10 juli 1979 (610/79) och 4 mom., sådant det lyder i lag av den 11 augusti 1978 (612/78), samt

fogas till lagen en ny 13 a §, en ny 14 § i stället för den 14 § som upphävts genom lag av den 17 december 1982 (964/82) samt till 61 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 8 september 1989 (809/89), nya 2 och 3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

13 §

En bestämmelse om den skattskyldiges förskottsinnehållning antecknas i skattekortet eller överförs, enligt föreskrifter som meddelas av skattestyrelsen, direkt till arbetsgivaren eller annan utbetalare som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning. Bestämmelsen om förskottsinnehållningen skall delges den skattskyldige.

Föreslagen lydelse

13 §

En bestämmelse om förskottsinnehållning antecknas i skattekortet eller överförs, utan hinder av sekretesstadgandena, på det sätt som stadgas i 2—4 mom. direkt till arbetsgivaren eller någon annan som är skyldig att verkställa förskottsinnehållning. Bestämmelsen om förskottsinnehållning skall meddelas den skattskyldige.

Skattestyrelsen kan i form av massutlämnande för verkställande av förskottsinnehållning till arbetsgivarna lämna ut bestämmelser om av dessa angivna skattskyldigas förskottsinnehållning.

Skattestyrelsen kan i form av massutlämnande för verkställande av förskottsinnehållning till utbetalare av pensioner och därmed jämförbara utbetalare lämna ut av dessa angivna skattskyldigas personliga innehållningsprocenter.

Skattestyrelsen kan i form av massutlämnande för verkställande av förskottsinnehållning till andra än i 2—3 mom. avsedda, som är skyldiga att verkställa förskottsinnehållning och om vilka stadgas genom förordning, lämna ut identifieringsuppgifter angående skattskyldiga i fråga om alla som är allmänt skattskyldiga samt bestämmelser om förskottsinnehållningen. Uppgifterna kan ges ut förutsatt att användningen och skyddet av uppgifterna har ordnats på det sätt som förutsätts i personregisterlagen (471/87).

13 a §

Utbetalare av pensioner och därmed jämförbara utbetalare skall, i enlighet med vad skattestyrelsen bestämmer, i form av massutlämnande för beräkning av innehållningsprocenten tillstålla skatteförvaltningen identifieringsuppgifter angående sådana som erhåller pension eller ut-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

betalningar samt andra behövliga uppgifter som skattestyrelsen bestämmer.

14 §

Skatteförvaltningen har rätt att utan avgift få uppgifter för förskottsuppbörd i alla de fall som avses i denna lag.

Om någon statlig eller kommunal myndighet lämnar ut omfattande uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, ersätter skatteförvaltningen myndigheten för de kostnader som i genomsnitt åsamkats myndigheten, med undantag för kostnader för den allmänna förvaltningen och kapitalkostnader samt hyreskostnader för maskiner och anläggningar och lokalkostnader.

51 §

Beskattningsombud i länsskattenämnd äger rätt att söka ändring i beslut som länsskatteverket utfärdat med stöd av denna lag, med undantag av ovan i 21 § avsett beslut angående registrering. Statsombud och kommunalombud i skattenämnd äger rätt att söka ändring i beslut som avses i 16 och 45 §§.

Ändring skall sökas skriftligen. Besvärsskriften skall tillställas länsskatteverket eller skattebyrån eller länsrätten inom 30 dagar från delfäendet. Besvärstiden för statsombud, kommunalombud och beskattningsombud räknas från den dag, då beslutet fattas.

Beskattningsombud har rätt att söka ändring i beslut som länsskatteverket utfärdat med stöd av denna lag, med undantag av ovan i 21 § avsett beslut angående registrering. Statsombud och kommunalombud har rätt att söka ändring i beslut som avses i 16 och 45 §§.

Ändring skall sökas skriftligen. Besvärsskriften skall tillställas länsskatteverket eller länsrätten inom 30 dagar från delfäendet. Ett sådant beslut om förskottsbetalning som avses i 46 §, genom vilket förskottet har ändrats i enlighet med den skattskyldiges yrkande, anses den skattskyldige ha fått del av inom sju dagar efter det att beslutet inlämnats till posten för befordran. Besvärstiden för statsombud, kommunalombud och beskattningsombud räknas från den dag, då beslutet fattas.

61 §

I 13 § 2—4 mom. lagen om förskottsuppbörd avsedda arbetsgivare och andra som är skyldiga att verkställa förskottsinnehållning, de som är anställda hos dem samt personer som utför uppdrag är skyldiga att hemlighålla sådana uppgifter som de erhållit om den skattskyldige för verkställande av förskottsinnehållning och att inte utnyttja dessa uppgifter.

Den som i strid med stadgandet i 2 mom. olovligt röjer eller utnyttjar det som han är skyldig att hemlighålla skall för brott mot

Gällande lydelse

Om straff för brott mot tystnadsplikt som begås av en tjänsteman eller offentligt anställd arbetsgivare stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

Föreslagen lydelse

sekretesstadgandena i lagen om förskottsuppbörd dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om straff för brott mot tystnadsplikt som begås av en tjänsteman eller offentligt anställd arbetsgivare stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

3.

Lag**om ändring av 17 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 17 § 1 mom. lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/63), sådant detta lagrum lyder i lag av den 14 juni 1985 (461/85), som följer:

Gällande lydelse

17 §

Är vederbörande eller beskattningsombudet i länskattenämnden missnöjd med länskatteverkets beslut med stöd av denna lag, får han genom besvär söka ändring däri hos länsrätten i det län vilket den betalningsskyldiges hemkommunen hör. Besvären skall tillställas länskatteverket, skattebyrån eller länsrätten inom 30 dagar från delfäendet. Beskattningsombudets besvärstid räknas från den dag då beslutet fattades.

Föreslagen lydelse

17 §

Är vederbörande eller beskattningsombudet missnöjd med länskatteverkets beslut med stöd av denna lag, får han genom besvär söka ändring däri hos länsrätten i det län till vilket den betalningsskyldiges hemkommun hör. Besvären skall tillställas länskatteverket, skattebyrån eller länsrätten inom 30 dagar från delfäendet. Beskattningsombudets besvärstid räknas från den dag då beslutet fattades.

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

4.

Lag**om ändring av 159 § mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 159 § mervärdesskattelagen (1501/93) av den 30 december 1993 som följer:

Gällande lydelse

159 §

Skattestyrelsen förordnar en eller flera av länskatteverkets tjänsteman till statsombud som bevakar statens intresse.

Föreslagen lydelse

159 §

Länsskatteverket förordnar för varje länskatteverk en eller flera tjänstemän vid skatteförvaltningen eller andra personer att som statsombud bevaka statens rätt vid beskattningen.

Denna lag träder i kraft den
199 .